

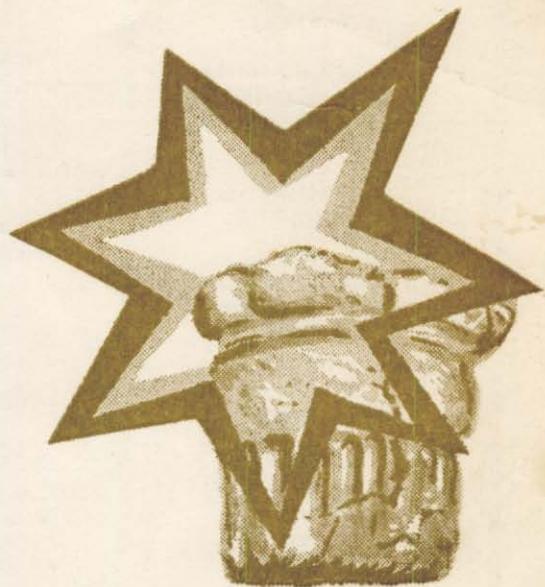
MISLI

1965

ŠTEV. 6

JUNIJ

LETO XIV.

w

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094.

K NAPOVEDANEMU "BARAGOVANJU" MED NAMI V TEH
DVEH MESECIH SPADA TUDI NABAVA V AVSTRALIJI ŠE
NEZNANE KNJIGE Z NASLOVOM:

B R E N O B A R A G U

Sestavil dr. Filip Žakelj v Argentini Vsebuje opis življenja p.
Hugona, frančiškana

IN NJEGOVO VELIKO DELO ZA SPOZNAVANJE ŠKOFA
BARAGA IN NJEGOVEGA SVETNIŠKEGA ŽIVLJENJA.

Vsi izvodi za avstralski knjižni trg imajo avtogram zlatomaš-
nika p. Bernarda.

CENA EN FUNT
Naročajte pri MISLIH

NADALJE PRIPOROČAMO:

NARTE VELIKONJA: L J U D J E Zbirka krajših povesti.
Založila Sl. Kult. Akcija v Argentini. — Vezana 30 šil, nevezana
20. Poštnina 2 šil.

ANTON TRSTENJAK: Č L O V E K V S T I S K I . —
Polna primerov, kako si lahko iz stiske, predvsem, duševne, sam
pomagaš. Nevezana 10 šil, poštnina 1 šil.

MOJ SVET IN MOJ ČAS, izbrana dela dr. Ivana Preglja — £1-0-0
(2 šil. poštnina).

A.M. SLOMŠEK, služabnik božji. Spisal dr. Fr. Kovačič. Knjiga
je na novo izšla v Argentini za stoletnico Slomškove smrti. Zelo lepa
zgodovinska knjiga stane £ 1-0-0.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Andrej Gerard Konda, North Strathfield.
Oče Anton, mati Anica r. Redek. Botra: Martina
in Martino Konda sta zastopala Stanko Šušter-
šič in Elizabeta Bevedge — 2. maja 1965.

Marijan Mencigar, Cronulla. Oče Jožef, mati
Vilma r. Novak. Botrovala Anton Mencigar in
Marija Bokan — 16. maja 1965.

P o r o k e

Otilio Savle, Grgar pri Novi Gorici, in Marija
Negulič, Vlašiči, Opatija. Priči sta bila Štefan in
Silva Savle — 9. maja 1965.

Alojz Grželj ml., Hrušica, in Jerica Žakelj,
Godovič. Priči sta bila Dušan Grželj in Marta
Čuk — 15. maja 1965.

NADALJNJI DAROVI ZA SKLAD

£4-0-0: Dušan Lajovic; £3-0-0: Vinko Molan,
Jakob Kuhar;

£2-0-0: Frank Hribar, Anton Brne;

£1-0-0: Jože Ficko, Marija Urbas, Jožef Zu-
pančič, Matija Merlak, Danila Pavič, Ferdo Stre-
har, Stanko Fabiančič, Jože Wonk, Stane Plaznik;

£0-10-0 Angela Brala, Anton Šajn, Ludvik
Tušek, Franc Danev, Jože Kordis, Janez Zust;
£0-6-0: Neimenovan.

Z A P. PODERŽAJA: £5-0-0: Anton Požar,
Ivan Kobal; £2-0-0: Jože Grilj, Marija Habor, Ma-
rija Stok; £0-10-0: Ivanka Zuodar, Ivanka Kariž.

Prisrčna hvala vsem in Bog povrni. Drugim
pa v opomin: Odprta noč in dan so SKLADOV
vrata!

LETTO XIV.

JUNE 1965

ŠTEV. 6

VSAKA MAŠA JE ZLATA — IN ŠE VEČ

P. Bernard Ambrožič, zlatomašnik.

NAJ BO MAŠA ŠE TAKO PREPROSTA, samotna, skrita, neznana, njena notranja vrednost ni nič manjša kot jo ima najslovesnejša in daleč naprej napovedovana papeževa. Resnična vrednost maše je v tem, da prikliče na oltar živega Kristusa in ga daje človeku v dušno hranò. Naj jo opravi kdorkoli, ki je v duhovnika posvečen, naj jo opravi v takih ali drugačnih okoliščinah, maša je maša .

To veliko resnico žal preradi pozabljamamo. Zato postanemo pozorni, če se kje napoveduje nova, srebrna, zlata, biserna maša. Takim mašam dajemo bleščeče naslove, kakor da se ne zavedamo, da niti za najbolj "preprosto" mašo v človeškem jeziku nimamo dovolj lepega prilastka, ki bi z njim izrazili njenou notranjo vrednost.

Pa je vendar kljub temu — ali prav zato — pomenljivo, da se nam zde nove, srebrne, zlate itd. maše posebne pozornosti vredne. Smo pač ljudje, polni vsakovrstne človečnosti, ne prav nazadnje te, da nam vsakdanje stvari postanejo nezanimive, ne dovolj cenjene, kar naravnost neupoštevane. Žal, da se le prepogosto tako vedemo tudi napram maši. Kakšna izredna maša z nenavadnim prilastkom — na primer "zlata" — nam spet pokliče v spomin tisti intimen občutek, ki bi ga misel na mašo morala zbuditi v nas vedno in povsod.

Spričo tega spoznanja sem se odločil, da list MISLI ne bo šel tiho mimo letošnje in tukajšnje zlate maše, čeprav bi pod uredništvom samega

zlatomašnika to lahko napravil. Nič ne dvomim, da bo veliki večini bralcev in bralk ustreženo. Tisti ki so vam MISLI že brez tega vse "prepo-božne" boste pa že tudi brez posebne škode prelistali pričujočo številko, saj se zdite sami sebi dovolj utrjeni zoper nalezljivost "pobožnosti."

Da sem se za to odločil, je prav posebno vplivala razvijajoča se zadeva okoli našega oltarnega kandidata škofa Baraga. Prav letos se je povzpela do uradnega škofijskega priznanja v Ameriki, prav letos jo je nadškof dr. Pogačnik doma spet poklical v novo življenje po zelo lahko razumljivem zastanku v preteklih 25 letih. Kot ustanovitelj Baragove Zveze, ki je pred 35 leti prva sprožila resno gibanje za Baragovo beatifikacijo, si ne morem kaj, da ne bi jemal teh dejstev za prav res nebeški zlatomašniški dar.

Zato naj se vrši vse "slavje" v zvezi z mojo zlato mašo v znamenju BARAGOVANJA. Po ustanovitvi Baragove Zveze smo v Ameriki kar naprej "baragovali", dokler nam druga svetovna ni vzela sape. Pa dajmo letos nekoliko "pobaragovati" tudi v Avstraliji — in morda na našo pobudo še kje.

Več na nadalnjih straneh pričujoče številke MISLI. Da bo vse tako, kot je uredniku prav, da je oblastni možakar o vsem tem besedo edinole — sebi. Občudujte njegovo širokogrudnost! Par don! "Pravopis" to besedo obsoja. Zapisati je treba: širokosrčnost!

PA JE KAR MINILO PETDESET LET

P. Bernard OFM

PRAV TAKO KOT LETOS so bili razvrščeni dnevi v tednih leta 1915. God sv. Pavlina je padel na torek 22. junija. Znameniti ljubljanskih škop dr. Anton Bonaventura Jeglič je v svoji stolnici posvečeval nove duhovnike. Med njimi sem klečal in prejel posvečenje tudi jaz. Bili smo trije frančiškani med lepim številom škofijskih.

Škop dr. Anton B. Jeglič

Naslednjo nedeljo, 27. dan v mesecu, sem na Dobrovi blizu Ljubljane zapel svojo novo mašo. Bila je ob desetih namesto redne "druge" farne maše, torej vse kot po navadi, le mašnik in pridigar sta bila nenavadna. Nekaj nenavadnega je bilo tudi to, da smo slišali grmenje topov od ne preveč oddaljenega zahoda. Dejali so, da Italijani obstreljujejo Sveti Goro. Ne morem reči, da je bilo to za tisti čas popolnoma točno. Seveda pa vemo, da so kak mesec prej Italijani napovedali Avstriji vojno in kaj kmalu začeli užigati svoje kanone. Ne morem reči, koliko dni ali tednov poprej se je že slišalo grmenje kanonov prav na Dobrovo, vsekakso so se pa ljudje tudi temu privadili in jih jo to grmenje pretresalo skozi več let.

Zaradi vojnih časov in težav v tej zvezi ni moje nove maše spremmljala nikaka zunanja slovensost. Ljudstvo je po maši odšlo domov, jaz pa v spremstvu najbližjih sorodnikov v župnišče na obed. Bila sta z mano oče in mati, od bratov in sester — šest vseh skupaj — pa niti niso bili vsi. Popoldne smo še opravili litanije in blagoslov, pa je bilo končano.

Novomašni pridigar

Bil je moj bivši profesor v bogoslovju, frančiškan p. Hugo Brén, doma s Sveti Gore nad Litijo. Kot splošno priznan odličen govornik je svojo nalogu sijajno opravil. Govoril je o pomenu duhovniškega poklica. Še vem, kako so mi pozneje Dobrovčani pravili, da se jim je med pridigo "inako storilo". Do takrat nisem vedel, da je ta izraz v našem kraju znan. Jaz sem ga poznal samo iz knjig. Kar ponosen sem bil na Dobrovčane, da so znali mojega novomašnega pridigara tako "književno" pohvaliti.

P. Hugo Bren je bil v raznih pogledih izreden človek. Pet let po moji novi maši je odšel v Ameriko med ondotne Slovence in je poleg obilnega drugega dela svojim rojakom na novo odkril velikega rojaka škofa Friderika Baraga, znamenitega misjonarja med Indijanci in neugnanega kulturnega delavca. Potekalo je šele šesto desetletje od Baragove smrti, pa je bil v domovini in izseljenstvu že prilično pozabljen. Dokaj drobna knjiga o njem je izšla v domovini kmalu po njegovi smrti, a je bila že redka. Enako druga, ki je opisovala njega in z njim drugega velikega našega moža, Ignacija Knobleharja, pionirja vere in civilizacije v današnjem Sudanu v Afriki. Med ameriškimi Slovenci se je pojavljalo Baragove ime v naslovnih raznih društvih in podobno, kaj pa ta mož

Cerkev Marije Vnebovzete na Dobrovi

prav za prav pomeni Slovencem, Amerikancem in svetu sploh, tega se je malokdo živo zavedal.

P. Hugo je začel orati ledino na polju Baragovanja. Raziskoval je zgodovinske vire in pošiljal v tisk odkritje za odkritjem. Po njegovi smrti je nekdo zapisal: "Kdor bi hoteel vedeti, kaj vse je storil p. Hugo za povzdigo Baraga na oltar, bo moral prebrskati vse liste, kamor je p. Hugo pisal". — Vemo pa, da je p. Hugo pisal skoraj v vse slovenske liste v domovini in tujini, ki so takrat izhajali. Danes že pozabljamo, da je tega tiska bilo v tistih časih — nič koliko!

Rekel sem, da je p. Hugo Baraga na novo odkril Slovencem. Posredno ga je prav tako na novo odkril Amerikancem. Pridobil je namreč za Baragovo stvar amerikanskega Slovenca inženirja Jožeta Gregoriča, ki se je ves posvetil Baragovi zadevi in v angleškem jeziku pisal o Baragu. Glede Amerikancev lahko namreč rečem skoraj isto, kar je veljajo o Slovencih. Imeli so v svojem jeziku vsaj dve kar veliki knjigi o Baragu — eno je spisal Nemeč Verwiest, frančiškan, drugo Slovenec župnik Režek. Pa sta bili obe že precej "zastarani", novega študija se ni nihče loteval. Gregoričovo delo v tej smeri je tudi med Amerikanci vzbudilo novo zanimanje za Baraga. Posebno še, ko se je ustanovila BARAGOVA ZVEZA in nam je uspelo, da jo je po nekaj letih uradno prevzela od nas ameriška škofija v Marquette, ki jo je prav Baraga ustanovil in bil njen prvi škof.

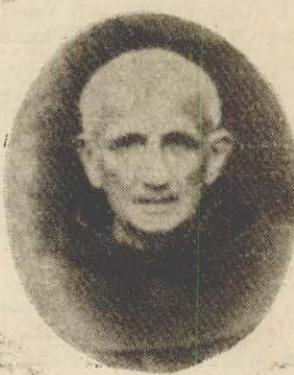
Za p. Hugonom v Ameriko

Pet let pozneje — 1925 — je prišel čas tudi za mojo selitev v Ameriko. Kar kmalu sem bil potegnjen v Hugonovo zanimanje za Barago. Priznam, da sem do takrat tako malo vedel o njem, kot približno vsak drug poprečen Slovenec. Bral in spet bral sem Hugonove članke o Baragu in počasi začel tudi sam. S. p. Hugonom in drugimi sem ugibal, kaj bi bilo treba storiti, da se ta reč tudi nekako organizira. Pa je poteklo zopet pet let (nezavedna "petletka" nas je kar zvesto spremljala!) in prišlo je do ustanovitve Baragove Zveze (leta 1930.) S tem je bilo kljub številnim začetnim oviram nadaljevanje dela za Baragovo zadevo zagotovljeno.

P. Hugo je umrl v Rimu

V Ameriki ni ostal do smrti. Vrnil se je bil v domovino, podrobnosti nas na tem mestu ne zanimajo. Druga svetovna vojna ga je nekako zanesla v Rim in tam je kaj kmalu zablestel kot nova zvezda v frančiškanskem znanstvenem in redovniškem svetu. Izvolili so ga za

svetovalca pri centralnem vodstvu frančiškanskega reda in je bil nekaj let našemu redu to, kar je bil — toda skozi neprimerno daljo dobo — za jezuite drug znamenit Slovenec: P. Anton Prešeren. Bila sta tudi velika osebna prijatelja in neugnana sodelavca za pomoč sloveenskim beguncem, ki so med vojno in po vojni polnili Rim. Pač jih ni malo še danes med izseljenci, ki se poleg p. Antona Prešerna z iskreno hvaležnostjo spominjajo tudi p. Hugona Brena.

P. Hugo Bren malo pred smrtjo

Umrl pa je p. Hugo — vse življenjebolehen — celih 12 let pred p. Prešernom. Življenje se mu je izteklo na praznik Brezmadežne leta 1953. Dočakal je kljub vsemu svojih 72 let in tri dni.

Moja "srebrna" maša

Ko že govorim o svoji novi in zlati maši, naj povem še zanimivost o srebrni. Seveda je bilo to leta 1940.

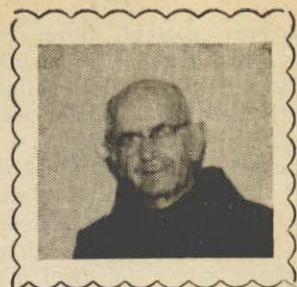
Spet je bila vojska, vsaj v Evropi. Amerika še ni bila vanjo zapletena vojaško, idejno in diplomatsko pa že. Poročila z evropskimi bojišči in ugibanje, kdaj bo tudi Ameriko zadela njena naplaga v tej vojni, so bila v ospredju vsega našega zanimanja. Grozote Dunkirkia so nam bile v kosteh. Prav nič čudno ni, da se — skoraj bi reklo: z mano vred — nihče ni spomnil mojega majhnega "jubileja".

Prav v juniju sem bil na misijonu v San Franciscu in v drugi polovici meseca sem se vrátil nazaj proti Lemontu. Med potjo sem napravljil postaje v večjih naselbinah z namenom, da obiščem nekaj zvestih naročnikov na naš list Ave Maria.

Dalje str. 165

MOJA ZLATA MAŠA

P. Bernard Ambrožič

V TRETJE GRE RADO, trdi vsem znana slovenska rečenica. Ne da bi hotel kakšno prazno vero pripisovati temu "pregovoru", mi vendar ne hode prihaja na misel. Tudi letos je svetovni položaj čudno napet. Naprej in naprej slišimo o nevarnosti, da se zapletemo v "tretjo". . . In prav na "tretjem" kontinentu se bliža v takem vojnem vzdušju moj tretji mašniški "jubilej" . . . Toda pustimo to in ne natikajmo si preveč črnih očat. Upajmo, da se iz sedanje "mrzle" ne bo izcimilo kaj — vročega. . .

Hotel sem pač naglasiti, da tudi za mojo zlato mašo ne bo nič posebne slovesnosti. Glavni vzrok ni to, kar sem pravkar omenil. Nekaj drugega mi je v glavi in srcu.

Vem vsaj o mojih duhovnih sobratih, da so pričakovali, menda celo že snovali, nekako izredno slovesnost v neki cerkvi in potem v dvorani. To sem hvaležno odklonil. Lahko bi se zgodilo,

da prav tisti — zlasti od daleč — ne bi mogli priti, ki najbolj žellim skupaj z njimi opraviti zahvalno službo božjo in jim podeliti zlatomašniški blagoslov. To so tisti, ki se redno ali vsaj po možnosti večkrat udeležujejo slovenske službe božje na odločenih krajih. Zaslужijo, da jim gre zlatomašnik naproti, ne da jih vabi nekam v centralo in jih s tem posebej obremenjuje. Morda bo s to gesto pridobil še druge, da se bodo zavedeli važnosti slovenske službe božje, ki se na določene nedelje vrši v njihovi bližini. . .

Torej ves program za zlati mašniški jubilej naj bo tak:

Na dan petdesete obletnice mašniškega posvečenja v ljubljanski stolnici, to je v torek 22. junija, bo prava "zlata maša" v sestrski kapeli na Point Piperju. Ob navadni jutranji uri kot vsak dan. Je tudi sicer najbolj primerno, da je čim manj raztreseenosti tak dan.

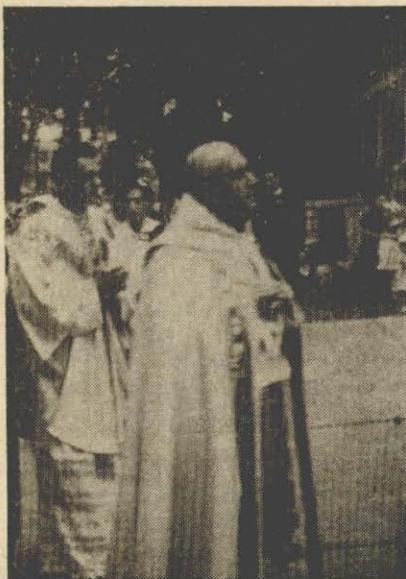
Ponovitev — večkrat

Naslednje nedelje bo zlata maša ponovljena z nekolikšno slovesnostjo za rojake v več krajih in v sledenčem redu:

Nedelja 27. junija (točna obletnica nove maše četrta v mesecu):

Sydney, St. Patrick ob 10:30.

Villawood, cerkev Srca Jezusovega, Carawatha St., ob 3:00 POPOLDNE

P. Bernard na novi maši nečaka Lojza v Torontu leta 1955

Dopoldne to nedeljo v Villawoodu na Gurney Rd. ne bo naše maše. Ne more biti na dveh krajih istočasno. Poleg tega bo lepše, ko bomo za spremembo v mični farni cerkvi.

CARAWATHA Road je v kotu blizu križišča Liverpool (Hume Hmay) in Woodville cest. (Gregory mapa št. 52, G 16) Od postaje Villawood je bliže kot na Gurney Rd. S Hume Hway je treba zaviti na Derinbong in potem na Belar ulico, z Woodvilla pa na Binna Burra in Belar, pa ste tam.

Nedelja 4. julija (prva v mesecu):

Croydon Park, sv. Janez, ob 10:30
Blacktown, St. Patrick, ob 3:00 POPOLDNE

Nedelja 11. julija (druga v mesecu):

Wollongong (katedrala) ob 5. zvečer kot po navadi

Nedelja 18. julija:

Leichhardt, sv. Jožef, ob 10:30, kot po navadi.

Tudi v Blacktownu dopoldne ne bo maše za nas, zato bo pa popoldne v farni cerkvi, ne v mali stari, kot po navadi. Ker tudi to nedeljo ne morem biti istočasno v Croydon Parku in Blacktownu, je bilo treba napraviti to spremembo, ali pa odložiti na prvo nedeljo v avgustu, pa takrat bo zlata maša že preveč "obrabljena" . . .

Območje Blacktowna za udeležbo rojakov pri slovenski službi božji je dokaj obširno — vsaj do polovice cerkev sv. Patricia lahko napolnimo. In popoldne ob 3:00 je kaj pravlen čas.

HAMILTON — NEWCASTLE

Ker želim obdržati za svoj zlatomašniški obisk povsod nedelje, ki so določene za redno slovensko službo božjo, pri vas je pa za to določena vsaka peta v mesecu, se bomo videli, če Bog da, šele 29. avgusta. Seveda zvečer. Do takrat se bo dan že nekoliko podaljšal, lahko boste prišli skupaj brez bakel, ki so nam nekoč v domovini svestile na poti k polnočnici.

Vrh tega bo tisto nedeljo ravno devet let, odkar sva vas s p. Bazilijem prvič obiskala in je bila za vas prva slovenska služba božja — pač pa takrat v Mayfieldu, saj nekateri še niste pozabili. Pridite vsi!

SREBRNA

(s str. 163)

Na dan 25letnice posvečenja v ljubljanski stolnici sem šel maševat v slovensko cerkev sv. Družine v Kansas City-ju Kansas. Župnik Gnidica me je lepo sprejel in me peljal v cerkev. Bila je vsa v črno oblečena, ker se je imel vršiti kmalu po tisti uri zelo slovesen pogreb z veliko mašo za rajnega. Župnik mi je rekel, naj kar hitro vzamem že pripravljen črni plač in opravim mašo brez obotavljanja, da ne bom delal napotja po grebnim slovenostim . . .

Malo čudna bi bila taka moja "srebrna" maša v črnem plašču, sem si mislil, in ni kazalo drugega, kot župniku (danes župnikuje v Pueblo, Colorado.) zaupati, zakaj si želim belo mašno opravo. Dal se je pregovoriti, poiskal mi je bel plašč, pa sem šel maševat k stranskemu oltarju. Tudi ministranta mi je nekje ujel, pa je bilo. Komaj sem odmaševal, se je začela cerkev polniti za pogrebno mašo, jaz sem pa na tihem odšel.

Za 25letnico nove maše — 27. junija, bil je delovnik — sem bil že pri Sv. Štefanu v Minnesota. Tam je župnikoval moj bratranec Janez Trobec, nečak četrtega slovenskega škofa v Ameriki, Jakoba Trobca. Povedal mi je, da bo tisto jutro maševal za škofa in me prosil, naj tudi jaz zanj mašujem, ko sem ravno spet enkrat tako blizu

njegovega groba. Še dolar mi je ponujal za mašo.

Spet sem bil v zadregi. Mislil sem si, da na tak dan vendar moram maševati po svojem namenu — v zahvalo — bratrančevo prošnjo sem odklonil. Bil je zelo nezadovoljen in me je kar čedno ozmerjal. Zakaj sem se mu uprl, nisem hotel povediti. Bil sem pri njegovi maši in on je ostal pri moji. Po maši sem se mu zahvalil, da je bil za "svata" pri moji srebrni — vzelo mu je sapo, jaz sem se pa smejal. Brž je začel delati načrte, kako bomo naslednjo nedeljo slovesno praznovali, toda jaz sem moral oditi še tisti dan in vse je padlo v vodo. Bratranec je bil hud, maševal se je nad mano s tem, da je o mojem "jubileju" lepo molčal.

Prav tako lepo smo molčali vsi drugi — če se je sploh še kdo poleg mene in omenjenih dveh župnikov obletnice zavedal. Smejal sem se pa spet naslednje leto 1941. Dobil sem v roke list "CVETJE" iz domovine, ki mu je bil takrat urednik p. Hugo Bren. Zdi se mi, da je bila prav zadnja številka, preden so Nemci listu zavili vrat. Tam mi je p. Hugo napisal čestitke za srebrno mašo, češ da jo bom praznoval tisto leto v juniju! Lep dokaz, koliko zmešnjav je ustvarilo vojno in predvojno vzdušje, da je tako briljanten mož pozabil, kdaj je bil na moji novi maši za pridigarja. . .

★ NO, ZDAJ SMO SE PA PRI ZIDAVI dvorane in cerkvice že premaknili z mrtve točke. ZAČELI SMO. V soboto dne 29. maja so pripeljali stroj, ki je kopal in oral in porival zemljo ter jo nakladal na tovorne avtomobile. Prijetno je bilo slišati njegovo ropotanje (če so tega mnenja bili tudi sosedi, ne bom rekel . . .), ki se je razlegalo okrog Baragovega doma vso nedeljo, po nedeljek in torek, končalo pa se je v sredo 2. junija okrog poldne. Odpeljali so preko 2000 kvadratnih jardov zemlje. Vozili so jo na golf-igrišče v North Kew, kjer so nam jo odkupili ter bomo s tem denarjem — kot je podobno — pokrili večino stroškov izkopavanja.

Prisrčna zahvala g. Karlu Čolniku, ki je vodil vsa začetna dela, kakor tudi vsem rojakom-voznikom, ki so vso nedeljo pridno vozili. Posebna knjiga beleži vse, kar kdo za našo bodočo cerkvico napravi. Tako bodo vsi podatki in računi v Spominski knjigi, ki jo bomo izdali ob otvoritvi.

Pred izidom te številke bosta glavna gradbenika A. Markič in R. Koločni premerila prostor in začeli bomo kopati temelje. Naš stric Toni in Franc Vrabec (moj adelaidski ministrant in mežnar, ki se je nedavno premestil v Melbourne,) pa že urejata bivši kokošnjak v barako za orodje ter delavnico. Tudi Škrabov oča, ki je pred nekaj tedni prišel iz Argentine k svojemu sinu in hčerki, naš novi sosed, je kar sleherni dan pri nas. Zdaj bo dela vedno dovolj.

★ Denarja imamo za našo cerkvico danes £6,130-15-9. V tej vsoti so vštete bančne obresti zadnjega leta, ki so nam prinesle kar lepo številko £123-1-9. Nisem pa še prištel čistega dobička igre "Prisegam", ker še ne vemo točno, koliko je bilo stroškov.

Zdaj bomo začeli nabavljati gradbeni material in bo zbrani denar kar hitro kopnel. Bog daj, da ne prehitro! Zato se ponovno obračam na vse rojake, ki se še niso pridružili darovalcem: še je

čas, da pokažete svojo krščansko zavest. Za sleherni dar se že vnaprej iskreno zahvaljujem!

★ Omenil sem že igro "Prisegam". Iskrena zahvala učiteljici Anici Srnec in vsem igralkam ter pomagačem, da je predstava tako lepo uspeла. Zahvala ne samo zaradi tega, ker je bil čisti dobiček po nesebičnih željah prirediteljev namejen naši cerkvici (za Marijin oltar), ampak tudi zato, ker smo melbournski Slovenci spet doživeли tako lep kulturni večer. O, kako nam manjka te duhovne hrane! Šele ob takih večerih se zopet resno zavemo, kako pogrešamo kulturnih prireditev. Predstava je doživila velik uspeh in nastopajoče so nas vse prijetno presenetile. Nimam namena pisati kritike, pa tudi ne laskavih pohval posameznim igralkam, eno pa iz srca priznam: Bilo je lepo in vsem še enkrat iskrena zahvala! Vsi gledalci so odhajali na svoje domove zelo zadovoljni! Še več takih prireditev! Hvala Slov, društvu za posojene zavese!

Prav je imel p. Odilo, ki je spregovoril nekaj besed za začetek in konec predstave, ko je vprašal: "Kje pa so fantje? Kje so moški? Spet so nas ženske pognale v kozji rog . . ."

★ Naj že kar zdaj povem, ko ravno govorim o igri, da so igralke sklenile iti **gostovat tudi v Geelong**. Hočejo dati tudi geelongskim Slovencem priliko, da vidijo igro "Prisegam".

Če bo vse prav z rezervacijo dvorane, bo igra v Geelongu v St. Andrew's Hall (tam smo igrali tudi Kekca in Mojco) drugo nedeljo v juliju (dne 11. julija) obtreh **popoldne**. Geelongčani boste še posebej obveščeni, zlasti v slučaju kakih sprememb v datumu. Pridite pa gotovo v čim večjem številu!

★ Dne 13. maja sta si pred Marijo Pomagaj obljudila zakonsko zvestobo Janez Petkovšek in

Ivana Kovačič, ki je nedavno dospela iz domovine. Ženin je iz Godoviča (župnija Srednja Kanomlja), nevesta pa iz Spodnje Idrije. — V naši kapelici je bila poroka tudi dne 29. maja: Ivan Barič je dobil za ženko Irma Pozvek. Ivan je doma iz Mršeče vasi, župnija Škocjan pri Novem mestu, Irma pa od Sv. Jurija v Prekmurju, župnija Rogaševci. — Dne 5. junija je bila poroka v cerkvi sv. Janeza v East Melbournu: Ludvik Sterle, doma iz Kozarišča (župnija Stari trg) je rekel da svoji izbranki, Rozini Žižek, doma iz Velike Polane v Prekmurju. Ludvik in Rozina, oba pojeta na plošči, ki jo je izdal pevski zbor "Triglav". Rozina je tudi naša cerkvena pevka, rada je pomagala učiteljici Anici pri Slomškovi šoli, zlasti pri odrskih nastopih, pri igri "Prisegam" je pa tudi sama nastopila. — Poroko smo imeli v maju tudi v Adelaidi. George, edinec znane Kvedrove družine v Woodville, je stopil v zakonski jarem. Za ženko je dobil Eddo Citti, rojeno v Lucci v Italiji. George je bil rojen v Idriji. Poročila sta se dne 22. maja v Lockleys.

* V Adelaidi smo imeli tudi srebrno poroko. Obhajali smo jo v Royal Parku v soboto 22. maja. Znana Šajnova očka in mama Anton in Julijana r. Škrlj iz Knežaka sta se zableščala v srebru.. Veli ko je spominov, ko danes gledata nazaj, zlasti na prestana leta vojnih grozot. Pa se je vse lepo rešilo in Bog daj našima srebrnima poročencema dočakati tudi zlato poroko!!

* Med krsti najprej omenim **Friderika Draga**, sinka Viktorja Kolmaniča in Katarine r. Mulej. Krščen je bil 7. marca v Norlane, Geelong. — V Adelaidi se je povečala družnica Ignaca Ahlina in Loti r. Plautz v Rosewater: **Rose Marie** je bila krščena 9. maja. — Dne 15. maja sta bila pri Mariji Pomagaj dva krsta: **Tanja** je hčerka Rudija Jaksetiča in Emilije r. Iskra, North Altona, **Edo** pa je sinko Ivana Hrvatina in Slavice r. Ladovac, Footscray. Pa tudi vsi ostali krsti so bili na avstralskih Brezjah: 16. maja je obljila krstna voda **Ireno Ano**, hčerko Antona Ludvika in Frančiške r. Fatur, Moonee Ponds, 22. maja pa **Mileno Marijo**, hčerko Martina Recek in Katarine r. Zver, St. Albans. — Dne 23. maja so prinesli h krstu **Vesno Anico**, hčerko Alojza Zorka in Štefanije r. Krašovec, North Fitzroy. — Dne 29. maja je bil spet na vrsti fantek: **Ivo Jožef** bodo klicali sinka Jožefa Peršiča in Zorice r. Ušaj, Thornbury. — Punčka je zaključila krste 30. maja in sicer **Marija**, hčerka Franja Vadnjala in Drage r. Hrvatin, Avondale Heights.

* V maju smo imeli večkrat šmarnice. Kapela se kar napolni in petje doni, da se stekla stresejo v oknih. Res lepo domače je na avstraliskih Brezjah. Kdor pride enkrat ali dvakrat, bo še prišel. Povejte še drugim o našem centru in pripeljite s seboj tudi take, ki še niso poromali k Mariji Pomagaj! — Je še kaj pevcev med rojaki po Melbournu? Pevski zbor vadi pod vodstvom p. Odila vsako sredo zvečer v Baragovem domu. Vsi z dobrimi glasovi vabljeni!

* Zadnjič sem omenil smrtno nesrečo, ki je na velikonočni ponедeljek zahtevala življenje slovenske žene in matere Stane Čušin iz Bell Parka. Pokojna Stana r. Forčič je bila rojena 20. marca 1932 v vasi Preserje, župnija Komen. Iz Trsta se je odravila v Avstralijo, kamor je dospela z ladjo dne 15. decembra 1953. Leta 1954 se je poročila s Fr. Čišinom iz Kobarida. Po treh letih sta si kupila domek v Bell Parku (Geelong), kjer sta živelia mirno in srečno življenje ob svojih otrocih Aleksandru in Kristini. Čušinovi družini še enkrat iskreno sožalje!

* Eno stvar bi še rad pojasnil: glede nedeljskega dela pri cerkvici. Že srečujemo rojake, ki se spotikajo če kdo oblubi nekaj svojih prostih nedeljskih ur za gradnjo naše cerkve. Treba je razumeti, da je velika razlika med nedeljskim delom za dobiček in med brezplačno pomočjo bližnjemu v potrebi. Prvo je proti božji postavi, drugo pa je dobro delo in ima v božjih očeh svojo vrednost. Še toliko večjo, če gre delo naravnost Bogu v čast, kot je gradnja cerkve, hiše božje. Tako uči Cerkev od vsega početka in ni še nikoli branila pomagati bližnjemu. Pa tudi sto in sto cerkva in dobrodelnih ustanov po širnem svetu je zraslo s prostovoljnim in brezplačnim delom ob prostih dneh, vključno nedelje.

Toliko v razlago. Ne rečem, da bomo gradili vse nedelje, ker vem, da je človek potreben počitka. Če bo pa kdaj treba zgrabiti za delo tudi na nedeljo, ker drugače ne bo mogoče, naj nihče ne poskuša biti bolj svet in pobožen kot Cerkev sama in njeno vodstvo, ki božje zakone uči in razлага že dolga stoletja.

V ŠKALAH PRI VELENJU so izkopali osstanke ogromnih živali, ki so živele v slovenskih krajih pred dvema milijonom leti. Imena teh živali niso znana, ker takrat ljudi tam še ni bilo, tudi Slovencev ne . . .

JURIJ KOZJAK

Josip Jurčič

PETNAJSTO POGLAVJE

(Zaključek)

RAZEN VELIKIH VRAT DRŽALA SO V KLOŠTER še majhna podzemeljska z velikega vrta, pa v skriven kotič v kloštru. Toda nihče ni vedel za ta vhod razen opata in nekaterih menihov. Zdaj opata ni bilo, menihov večidel tudi ne, zato je bila rešilna lina neznana vsemu kloštru. Alli cigan je bil izvedel od opata, kako bi se prišlo v klošter po tem dolgem hodniku, zidanem globočko pod zemljo z vrta. Ker je bilo opatu veeliko do tega, da se rešijo ljudje in bogastvo kloštrske, zato je bil naročil ciganu, naj se umaknejo vsi, ako ne bi bilo mogoče braniti zidova. Da pa je poročal ravno po takem človeku, bilo je vzrok, da bi se nihče drug ne bil upal posla prevzeti, skozi sreedo Turkov vkrasti se v klošter; samo zviti in neustrahljivi cigan je bil za to reč.

Za to pot iz zaprtije je torej povedal cigan Kozjaku in drugim kloštrskim bratom. Dvomiti niso mogli več, da jim misli dobro in tako, kakor jim govori, zakaj lahko bi bil po podzemeljski poti pripeljal celo krdelo Turkov v ozidje, ko bi bil namenjal izdati kloštrske sovražnikom.

Kozjak, spoznavši, da se dolgo braniti ne more, sklene zapustiti še to noč zidovje, tembolj, ker se je bil mesec na srečo skril za goste oblake in ker se ni moglo vedeti, da bi bila še kdaj taka lepa prilika, odnesti sebe in zlatnino kloštrske, in pa ker je bilo pričakovati, da bodo Turki planili na ozidje, brž ko se pokaže mesec.

Preden je torej minilo pol ure, bilo je vse pokonci. Vsak posamezni je imel svojo butaro. Po vsem zapuščenem poslopju so bile luči razstavljene, da bi prevarile sovražnika, kakor da bi se čulo in bedelo v kloštru.

Ravno so hoteli odpreti težka železna vratca, v kamnu nasajena in umetno zakrita, ko se pretrega oblak na nebu in luna posije jasno in svetlo. Žalostno so pogledali eni proti nebu bledo luno, kakor bi ji hoteli očitati: "Glej, kako si na hudobiji, luna, le še pol ure bi bila skrita, in rešeni bi bili mi." Eni pa so godrnjali: "Bog hoče, da bomo pogubljeni, rešitve ni nobene."

Zdajci se skaže, da jih je ravno luna smrti rešila.

Nekdo zagleda v tem hipu, da je veliko krdelo Turkov na vrtu. Bili so tako blizu, da bi jih bili lahko s pušicami dosegli. Ko bi ne bil vsak zase zamišljen, gotovo bi bili zdaj menili za trdno, da jih je hotel cigan izdati, kajti Turki so se plazili tik okoli luknje, po kateri je on v klošter prišel.

Cigan pa, vajen zvijač in naglosti v premišljevanju, hitro razume, kaj to pomenja. Gotovo ga je moral kdo izmed turških stražnikov zapaziti, ko je lezel skozi turški tabor in potem odprl skrita vratca pod zidom na vrtu. In zdaj menijo Turki ravno po tej poti v klošteer na skrivnem priti. "Lisjak gre prvi v past", pravi cigan, "gotovo pojde glavar napreej, kaj ko bi — — — in brž pomigne navzočim, naj se tiho razmaknejo in razstavijo po obzidju, zakaj vedel je, da, ako Turki pridejo po jami, napadejo jih gotovo tudi od druge strani. Drugokrat ne bi bil nihče poslušal ciganovih povelj, ali zdaj se je že slišalo hrumeњe od zunaj tudi z druge strani in preplašen je vsak letel na odmenjeno mesto.

Večji trop je ostal na mestu s ciganom in Kozjakom. Kmalu se odrinejo železna vratca in v kloštru stoji velikanski glavar janičarski. Za njim so se tlačili njegovi vojaki, glava pri glavi nagnetene, po ozki kamnitni podzemeljski cevi s svetlimi baklami. Ali komaj je stal janičar velikan s tremi pajdaši znotraj, ko cigan in nekateri hlapci, skriti v temi, s silo zaloputnejo železna vrata, da see dvema, ravno v hodišču stoječima Turkom glave razbijajo. Vname se boj med hlapci in štirimi Turkimi, ujetimi na dvorišču. Dasi je bilo hlapcev veliko, vendar niso mogli blizu strahovitemu janičarju, ki je bil toliko bolj divji, ko je videl, da je od svojih odločen med sovražniki.

Wishing the most sincere congratulations
to

Fr. BERNARD AMBROZIC
on his

GOLDEN ANNIVERSARY

May the future be even more fruitful
than the past.

The proprietors,
MINTIS PTY. LTD.

Strašen krik se je razlegal po kloštru. Turki so razbijali mala vratca, katera so hlapci držali zaslonjena, glavar pa je zopet vpil s svojimi tremi pajdaši, da osrči vojake od zunaj, naznanjaje jim, da je še živ. Cigan je šele končal boj odznotraj, priplazivši se janičarju pod noge, da ga je spodnesel. Veliko telo pade po tleh in zdajci je bilo mnogo krepih rok, ki mu niso dale vstat. Ne dolgo in tudi oni trije so ležali. Dasi je že stari cigan imel moči kakor medved, potrebitno je bilo veliko truda, preden so vklenili silovitega janičarja, ki je bil, kakor je cigan vedel — Jurij Kozjak.

Ni bilo težko braniti Turkom vhod pri podzemeljskem žlebu. Tukaj bi mogli le na skrivnem noter priti; težko pa je bilo braniti se Turkom drugod z zida. Ko so namreč Turki zaslila, da jim je siloviti glavar v sovražnikovih rokah, zaletovali so se še z večjim uporom proti trdnjavni. Vendar hlapci, dasi jih je bilo malo, branili so se to noč hrabro, in ko se je žarila danica v jutru, bili so Turki za to noč srečno odbiti. Potok, ki teče pod kloštom proti jugu, bil je ta dan ves rdeče pobaran s turško krvjo.

(Zadnje poglavje prihodnjic)

Izpod Triglava

RAZMERJE MED LAŠKO LIRO in dinarjem je tako: V Belgradu si po uradnem kurzu letos v maju dobil 120 din za 100 lir. Istočasno so ti v Trstu dali za 100 din samo 46 lir. Zakaj?

TIH GLAS IZ SLOVENIJE je tak: "Naš dinar nima nobene veljave, cene rastejo. Vsak jih lahko postavi, kakor se mu zljubi, ni nobenega nadzorstva, nobene kontrole. Vrti se vse pod roko. Če kaj zvrtaš in preplačaš, dobiš. Slovenija je v zadnjih letih izgubila 45,000 delavcev. Vse beži v tujino s trebuhom za kruhom. Tudi pošteni in idealni komunisti kritizirajo in se več ne spoznajo."

EDVARD KARDELJ je izjavil in je bilo potem tudi zapisano, da je gospodarstvo na slabih nogah v deželi, kjer hočejo več konsumirati kot morejo producirati. V mislih je imel seveda Jugoslavijo. Pa zakaj so ljudje v Jugoslaviji tako požrešni? Ali bolje, morda: zakaj so tako leni in neproduktivni?

LA STAMPA v Milanu je letos v maju zapisala, da je v zahodni Nemčiji 100,000 delavcev iz Jugoslavije. Njen dopisnik iz Belgrada zmaja nad gospodarstvom komunistov v Jugoslaviji in se sprašuje, kako kmalu mora priti do poloma. Eksperiment sledi eksperimentu, načrt za načrtom prihaja na dan, vse skupaj pa nikamor ne vodi. Ko je bil Hruščov na obisku, je skušal dognati, na kakšne principe je postavljeno Titovo gospodarstvo. Razlagali so mu na dolgo in široko in mož je poslušal. Ob koncu je dejal: Od vsega tega nič ne razumem. Sicer je pa dovolj, da vi razumete. Po mnenju dopisnika Stampe pa tudi komunisti sami nič bolj ne razumejo kot Hruščov.

Ambrožiči leta 1925 pred patrovim odhodom v Ameriko

SPOMENIK ŠKOFU ROŽMANU V BARILOČAH

Jožejka Debeljak, Argentina

TUDI JAZ SEM BILA NA BLAGOSLOVIT-
VI spomenika škofu dr. Rožmanu. To je prvi javno postavljen spomenik našemu velikemu škofu. Naj vam malo opišem, kje ta spomenik stoji.

Kraj se imenuje Bariloče, pravilno po argentinsko se piše Bariloche. Oddaljen je od Buenos Airesa 1700 km proti jugu. Z avionom traja vožnja 5 ur, mi mladi smo se pa vozili z vlakom dve noči in en dan, skupaj 49 ur. Vlak je vozil po samm "pampi". Pampa je gola ravnina, le tu pa tam je videti šop suhega grmičja ali trave.

Bariloče so pa argentinska Švica: venec jezer, obdanih z gorami. Lahko bi tudi rekli: Slovenija v velikem. Kakor nalašč kraj za odpocitek po enoletnem trdem delu v šoli — na univerzi — in bivanju v velemestu, ki mu pravimo "cementno pokopališče".

V Bariločah imamo argentinski Slovenci svoj planinski dom. V njem dobi prenočišče vsak rojak, pa naj bo član ali nečlan. Plačaš samo nekaj pesov. Dom je naše središče, odkoder delamo izlete po gorah. Kako zanimivo! V Buenos Airesu so se kopali v lastnem potu pri 38 stopinjah Celzija, mi smo pa doživel veliko presenečenje: snežilo je sredi januarja, ki je znan pri nas kot najbolj vroč mesec v letu.

Naši rojaki, ki žive v Bariločah, se že vsa leta, odkar so tam, pridno udejstvujejo v plezanju, raziskovanju in smučanju. Saj sta Jerman in Bertoncelj prvaka v plezanju in smučanju. Ti Slovenci so se združili v "šumo" in se vneto spravili na delo. Pogorja in gorske špice, ki so bile še brez imen, so kar po svoje poimenovali. Posebno so see zavzeli za pogorje Katedrala (Catedral). V tem pogorju se zdaj drugi najviši vrh imenuje "Campanile Esloveno" — slovenski zvonik. Krasno jezero se imenuje Lago Tonček — kar s č pisano tudi v argentinsčini. Tam je tudi Slovenska steza in zanimiva koča, ki se imenuje "Skalca". Skalca je ogromna skala, ki se je prikotalila z gore Bara — gora je dobila ime po maji teti Bari Remec, ki je to ogromno skalo poslikala. Skalo so na dveh straneh ogradili in tako je zdaj skala strop in dve steni. Trideset metrov od Skalce je potok Van Titter in ne morete si predstavljati, kako idiličen je ta kraj v gozdu "leng".

Prav tu, v slovenskem delu tega idiličnega kraja, stoji spomenik škofu Rožmanu. Kraj je dostopen samo gornikom. Spomenik je iz lesa in kamna. Je kakor nekako znamenje ob potu navzgor. Postavili so ga slovenski gorniki, organizi-

rani v Slovenskem planinskem društvu. Rajni škop je bil tudi njihov član. Spomenik je na takem kraju, da ga nihče ne more prezreti, ko pride tam mimo. Je nekak nov zvonček slovenskih želja, ki mu ni treba utihniti, kot je moral utihniti oni na otoku blejskega jezera. Napis je sestavil moj oče dr. Tine Debeljak.

Proslavili smo blagoslovitev s sv. mašo in potem smo jedli "assado", to je na ražnju pečeno meso, kar je argentinska priljubljena posebnost. Bilo nas je 60 gostov in vse pobočje je odmevalo slovenskega petja. Največje zasluge za spomenik ima g. Petriček, predsednik Planinskega društva.

Blagoslovil je pa spomenik župnik g. Avguštin.

Pošiljam tudi sliko. Kakor lahko vidite, so bile tudi tri narodne noše. Dekle v narodni noši je moja sestra Meta Debeljak, zraven nje pa jaz berem poročila. Na moji levi stoji sin ravnega dr. Janka Kralja. Tisti ki nismo v narodnih nošah, smo oblečeni po gorniško: Blue jeans, pulover, gojzarje.

Letošnje počitnice so bile zame res nekaj posebnega, ko sem mogla prisostvovati temu lepemu slavju v argentinskih planinah. Pošiljam najlepše pozdrave avstralskim Slovencem in vsem bralcem MISLI.

STRAŠEM NA SRCE

Pavel VI. je udeležencem "katoliškega dne" v Nemčiji položil na srce; "Ustvarjajte ozračje, v katerem se bo slišal božji klic v duhovski in redovniški stan. Ustvarjajte tako ozračje, da bodo mlada srca božjemu klicu tudi mogla slediti. Mislite na svoje redovne družbe! Njim stavljene naloge so vedno večje, mlade moči pa vedno manjše. Podpirajte božji klic!"

Bog kliče tudi slovenske otroke. Pred današnjimi velikanskimi nalogami Cerkve in potrebami misijonstva morajo utihniti vsi egoizmi, glasovi materializma in samoveličanje. Starši in otroci bi morali biti srečni in hvaležni, če Bog koga izmed njih pokliče v duhovniški ali redovniški stan.

Ni dvoma, da je eno od velikih poslanstev naše emigracije prav tu. Nikar naj nihče ne zatiska ušes, da bi ne mogel do njih božji klic! Bog nas ni vodil v svet, da v njem utonemo in se predamo zgolj materialnim skrbem. Ne imejmo v mislih le koristolovje in uživanje! Zavedajmo se, da nam je tudi v tujini treba iskati najprej božjega kraljestva in njegovih koristi.

Nekateri gubančijo čelo zaradi težkih in nevarnih razmer, v katerih odraža naša mladina. Ne bojte se, maloverni, odprite mladini obzorja, pokažite ji najvišje in najbolj bleščeče ideale, ustvarite ji okolje, kjer ne hreči muzika živčnih pretresov in čutnega opoja, ampak zveni tišina, v kateri duša spoznava samo sebe, se krepi in veseli v odkrivanju in sprejemanju božje volje in s tankim sluhom dojema božje klice ter tajne krike drugih duš po odrejenju!

(Po odstavku v KATOLIŠKIH MISIJONIH,
Argentina.)

UMIRAJOČEMU OČETU

I. Burnik

*Ko vsemogočni Bog izreče,
ko se dopolni — vse izteče:*

*krohotaje padala bo prst na krsto
in na srebrni opaž.
Počival boš poslej pod cesto,
malo niže večnega zalenja borov,
za cipresno vrsto.*

*Vem, da materi bo stokrat huje
osameli, kot je kraška rešelika na preseki.
O vseh Svetih starka tožna bo hitela
skozi burjo, mraz,
da te poišče.*

*Sključena, vsa tiha, vdana
poklenila bo kraj križa,
srce ji bo silna rana,
ko bo šepetal "Oče naš" . . .*

*Pokopališče — trajen dom počitka —
za obzidjem, malo višje po obrežju,
kjer se morje iznenada v mislih mi približa.
Iz apnenih školjev v nedogled razrašča se črnika
in s temotnim listjem opominja tudi nas:
minljiv, kako minljiv je zemski čas!*

O VINOGRADIH NA VIPALIKU NA VIPAVSKEM

Poroča Brat Nardžič

Kje je gora Vipalik in če so že vinogradi na njej, bodo pač vedeli Vipavci in bližnji okoličani. Poročevalec niti ne ve, kje je vipsavska fara Goče. Vipavci pa najbrž ne vedo, kje je fara Dobrova pri Ljubljani, še manj pa, kje je njena podružnica sv. Neže v Brezju. Da je pa bila vsaj nekoč neka vez med temi kraji, bo povedal ta zanimivi spis. — Ur.

JAZ SEM ZAGLEDAL LUČ SVETA in odraščal na Dobrovi pri Ljubljani. Sem menda že hodil v šolo, ko sem prvič slišal o Vipavi. Pa pri nas niso rekli Vipava, za nas je bila samo Ipava. Mislim, da sem najprej slišal o "ipavskih" češnjah, ki so jih "Ipavci" pošiljali na trg tudi v naše kraje. Potem sem nekoč zvedel, kako lahko Ipavca zapišeš z eno samo črko. Zapišeš veliki I, na roki na pokažeš "pavc", pa je delo končano.

Pri vsem tem še ne morem reči, da sem o Vipavi ali Ipavi že kaj dosti vedel. Mislit sem si jo daleč, daleč, nekje za devetimi gorami, za devetimi vodami. Saj menda niti nisem bil preveč v zmoti, le tiste gore in vode so bili po mojih mislih velj bolj narazen, kot se je pozneje izkazalo.

Ko sem že znal brati, sem dobil v roke knjigo ZGODOVINA DOBROVSKE FARE. Napisal jo je bil naš kaplan Anton Lesjak in je izšla, ko sem bil jaz leto dni star. Pa glejte čudo, v tej knjigi se je bralo tudi o Vipavi, posebej o vinogradih na gori Vipaliku v župniji Goče na Vipavskem. In še kar precej zanimivo je tisto pisanje.

V naši fari je ob poti z Dobrove v Horjulj majhna vas Brezje. Ima svojo cerkev, dobrovsko podružnico, ki ji je patrona sv. Neža. Ta cerkvica je dolga desetletja pobirala desetino od vinogradnikov na Vipaliku — dokler se grdobe vipavske niso uprele sv. Neži in dobrovskemu župniku, pa desetino odpovedale. Knjiga piše, da je celih 80 let trajala majhna vojska med Dobrovo in Vipavo — kdo bi si kaj takega mislil! Potem se je sklenil mir, ne preveč prijateljski, in še tista vez, ki jo je napravljal prepir, se je močno zrajhala — do danes. Šele zdaj, ko bo ta zgodovina opisana v MISLIH, bo tista vez za spoznanje oživljena.

Sveta Neža z grozdom

V starih zapisnikih se prvič bere, da so Vipavci pošteno odrajtali vinsko desetino sv. Neži v Brezju leta 1714. Odrajtali so jo tako, da je vipsavski graščak Jožef pl. Schimitzhoffern (pa zapisi to strašno ime z eno črko, če moreš!) imel desetino v zakupu, pobiral vino, ga prodal, obdržal nekaj "za stroške", ostale vsoto pa poslal župniku na Dobrovo. Tiste čase je menda posel tekel lepo gladko, nič ni v zapisnikih, da bi se bil kdo upiral.

Počasi je nastalo vprašanje, kdaj in zakaj se je stvar začela. Kdo in kako je Vipavce obvezal k odražovanju te desetine? V starih dokumentih ni bilo najti najmanjšega sledu o tem. Dobrovski župnik je imel samo eno majhno oporo. V cerkvi sv. Neže v Brezju je visela ob oltarju stara slika sv. Neže, ki je držala poleg jagenjčka v naročju v roki grozd. To je bil "dokaz": Vipavci, Gočani, so nekoč v starih časih prejeli od sv. Neže kako posebno dobroto, pa so ji obljudili vsakoletno desetino, v znak svoje obveznosti pa poslali cerkvi sliko svetnice z grozdom v roki. Tako je župnik zaključil v imenu sv. Neže in leto za letom prejemal denar iz Vipave za svojo podružnico. Človek bi se vprašal: Ali ni bilo sv. Neže nikjer bližje, da je bilo treba segati tako daleč? Le kako so Vipavci sploh zvedeli za cerkev sv. Neže v naši zakotni vasi Brezje? Pa kar je, to je.

Vipavci so se uprli

Od leta 1714 do leta 1759 je menda v Gočah na Vipavskem zrasel nov rod, ki se ni hotel ravnat po lepih zgledih svojih prednikov. Beremo namreč, da to leto desetina ni hotela priti. Ljudje niso dali, graščak se tudi ni dosti brigal. Dobrovski župnik Jernej Zupanc se pa ni dal kar tako

ugnati v kozji rog. Odpravil se je osebno v Vipavo v upanju, da bo odnesel od tam 28 goldinarjev. To bi lepo pokrilo zaostalo desetino minulih treh let. Ker pa ni imel s seboj kakšnih soldatov s kanoni in tanki, se ga Vipavci niso kar nič ustrašili. Najbrž so mu kazali, naj se pod nosom obriše.

Kaj je hotel? Šel je k graščaku in iz njegovih bukev prepisal imena posestnikov na gori Vipalik, ki so bili nekako zavezani za desetino. Našel jih je 16. Skoda, da nimamo imen! S temi imeni oborožen se je ustavil pri okrožnem sodišču (ne vemo, kje je bilo) in dvignil tožbo. Sodišče je res prisililo vinogradnike, da so morali z desetino nadaljevati. Graščak je pa ni maral več izterjavati, nalogu je prevzel goški vikar Adolf Wolf. Siromak se pa s tem svojim faranom ni ravno prikupil, pa je prepustil "službo" učitelju.

Spet je nekako šlo tja do leta 1822. To leto pa učitelj ni poslal cele predpisane vsote, le nekaj majhnega. Na Dobrovi je bil seveda že čisto drug župnik, Simon Hladnik, Idrijčan. Ne sme se mu očitati, da se ni hotel potegovati za pravice sv. Neže, toda bil je bolehen. Namesto njega sta šla v Vipavo cerkvena ključarja iz vasi Brezje, seveda enako neoborožena kot pred njima nekdaj župnik Zupanc. Vendar, bila sta dva in morda sta vsaj kakšne gorjače vihtela nad grdimi vipavskimi uporniki. Nikjer ni zapisano, koliko je bilo zaostale desetine, to pa stoji črno na belem, da sta 8 goldinarjev le dobila. Ker je imel tiste čase denar visoko vrednost, je bilo gotovo več kot za pot in je tudi za sv. Nežo kakšna kronca ostala.

Potem je bilo vse tiho tja do leta 1842. Tisto leto je pa sam okrožni sodni urad pisal župniku na Dobrovo — takrat je bil za župnika Jo-

žef Poklukar — naj poroča, kako Vipavci vršijo svojo desetinsko dolžnost. Kdo je pritisnil na sodišče, da je to vprašanje znova načelo, ni znano.

Župnik Poklukar je bil sicer trd Gorenjec, doma iz Gorij nad Bledom, pa je nekaj časa kaplanoval v Idriji in je morda Vipavce od blizu poznal. Kdo bi vedel, zakaj si jih je vzel k srcu? Le to vemo, da se ni hotel ropkat z njimi. Pisal je okrožnemu uradu, naj kar sam iztrjava deseti — no za sv. Nežo, on je ne bo... saj niti ne ve, kdaj in kako je prišla v veljavo.

Na okrožnem uradu so dopis lepo prebrali, pa vse kaže, da tudi ti gospodje niso žeeli kakšne vojske z Vipavci. Župnikov dopis so vtaknili med "akta" in sv. Neža v Brezju je bila gotovo s svojim župnikom vred zadovoljna, da je 80 letna vojska med Vipavo in Dobrovo brez vseh mirovnih pogodb — končana. Če je sv. Neža svoj grozd obdržala, ali pa ga zamenjala s palmo kot na drugih svojih podobicah, se ne da dognati, ker slika ni ohranjena.

PRIPOMBA UREDN. — V tem spisu je rečeno o Brezju "zakotna vas". Protestiram! Turistična avtokarta Slovenije ima Brezje razločno označeno, Goče pa na njej zastonj iščem...

Slika sv. Neže v Brezju je torej izgubljena. Za nas jo je pa oživila ga. Agata Logar iz Condell Parka. Če je bila prva slika tako lepa, kdo bi mogel vedeti? Naši umetnici lepa hvala!

JESENSKO OBČUTJE

I. Burnik

*Danes zjutraj
moral bi na delo.
Nisem šel.*

*Čez peščeno trato
uprl sem oči
in zrl v jato podivjanih vranov.*

*Jesensko sivi dan,
v ognju mavričnih je sap
razgrnil sled
žarečega telesa.*

*Rumeno sonce z vzhajajočo silo
je osvajajoče zlilo skrivne mi prikazni
v dušo.*

Zbal sem se nečesa.

Vas Gradičče pri Vipavi

ZNANO JE, DA JE NA SVETU več očetov nego vzgojiteljev. Jaz spadam med prve čeprav mi poklic nalaga tudi vzgojo otrok. Ali o šolskem vzugajanju naj govorji kdo drug . . . sposobnejši, strokovno bolj podkovan. Napisati želim nekaj misli o svoji družini, ki jo je Bog blagoslovil z več ko enim otrokom. Moje besede bodo iz spominov in skušenj; močno osebne bodo, vendar utegne kdo v njih najti kakšno zdravo, spodbudno, tolazilno jedro.

Ko se človek čiste preteklosti poroči, ne ve, ali bo njegov zakon rodil človeštvu kaj naraščaja ali ne. Če sta mož in žena npravno zdrava, si želita otrok, in kar nestrpna, zaskrbljena sta, če dolgo ni nič. Ko se rodi prvi otrok, je veselje nepisno — zlasti če je fantič. Oče hodi ponosno, naslednika ima, sam ga pestuje, drugim rokam ga kar ne zaupa: prvi otrok je zaklad, zakonska zvezza je rodila prvi sad.

Mnogi starši napravijo po prvem otroku zapik. "Dovolj je en otrok, a tisti zdrav, čvrst in dobro vzgojen," pravijo. Začno ga malikovati in razvajati. Nič mu ne manjka, vse je samo zanj: najdraže igrače, najfinejše jedi, najlepše oblike, najbolj izbrane zabave. otrok je središče, vsi mu strežejo, počasi raste v sebičneža, misli, da je vse na svetu zaradi njega, v njegov prid in užitek. Družbi se neredko obeta nov človek ki bo samo terjel in jo izkorisčal.

OTROCI PRIHAJAJO

Ko se mi je rodil prvi otrok, je užival položaj in pravice edinca; bil je, kot pravimo, punčica v očesu svojih staršev. "Zdaj pa deklico!" so naju spodbujali sorodniki in prijatelji. A midva nisva nič molila za deklico, nič nisva mislila na polizano meščansko simetrijo. Tudi drugi otorok je bil fantič — in je, kot se spobodi lahko zasenčil starejšega brata. Za oba je bilo treba skrbeti z isto ljubeznijo in z istim potrpljenjem. Vsak je imel pol najinega srca. In sta rasla.

Ko so znanci opazili da ne bosta dolgo sama, so jima nekateri po ne vem kakšnem navdihu napovedovali sestrico, nama pa drugi izražali skrbi, kako bova "v teh časih" preživljala tolikšno dru-

žino. Ni se izpolnila napoved prvih in neutemeljena se je izkazala skrb drugih: tudi tretji otrok je bil fantič — in če ni trojica imela vsega v izobilju, ji ni manjkalo nič, kar je potrebno za življenje. Plenice, oblačila in igrače so se dedovale, in manjšima ni nobena krona padla z glave. Otroške bollezni, ki jih ni malo in terjajo od staršev mnogo trpljenja in vsakovrstnih žrtev, so se vrstile ena za drugo. Že je bilo nama kdaj srce v grlu — kako more biti, me je obhajala misel, šele staršem, ki trepecajo za edinca! In če bi nama Bog od treh vzel enega otroka, bi se srce kar ne moglo zaceliti. Kaj pa čutijo šele starši, ki zgubijo "preračunanega" edinca ali edinko — posebno če so že priletni in ostanejo kot okleščeno drevo-

Ljudje so naju blagrovali,

"Kako srčani so vaši trije fantje- Lahko ste srečni! Ampak, gospa, če bo še kaj, mora biti hčerka, da vam bo pomagala gospodinjiti!"

Vedeli so, da nimamo ne dedka ne babice, ne stricev ne tet, ki bi naju (a zlasti njo) kdaj malo razbremenili.

SKRBI OB ČETRTEM

Ko se je napovedal prirastek, sva se zamislila. Že dotlej je gospodar sitno pogledoval naše tri fantiče: niso namreč rasli kot tri tihe rožice, ampak je s cementnih stopnic odmevalo zabijanje žebeljev v deščice, iz sobe učenje na harmoniko, ni manjkalo vpitja, pretepanja s pištolicami, piskanja na pokvarjene orglice. . . o, niso rasli kot tri tihe rožice na vrtni gredi! In gospodar je iskal povoda, da bi nam odpovedal stanovanje.

Nov človek prihaja v našo stisnejnost: naj pride, tudi zanj po prostor, Bog nas ne more zapustiti! Nismo prižigali sveč, da bi se nam rodila deklica, in nikomur se nismo priporočali, naj nam jo izmoli.

Rodil se je četrти otrok — četrti fantič. Ta novica je odmevala daleč naokrog; postali smo za ene nori, za druge občudovanja vredni, za vse pa interesantni. In vsi so čakali, kako pojde to daje.

Kaj so videli? Da otroci hodijo v šolo, da so

skromno oblečeni, nerazvajeni, dovolj pridni, ne-kako obrušeni — da so, skratka, normalni otroci. Dom, šola, cerkev, počitniške kolonije, mladinska društva, izleti... Ko danes gledam nazaj, se zdi, da je bilo to zapovrstje nepretrgano in brez konca. In vendar je minilo tako naglo, ker ni bilo v hiši nikdar dolgčas.

Pa tudi starši so imeli kaj malo oddiha! Oče je uporabljal prosti čas za postranski zasužek. Mati je vse moči in sposobnosti posvetila družini; vse modrosti in zkušenosti je bilo treba, da se vozni ustavil. Kuhanje, pranje, krpanje, pomoč pri učenju, skrb za zdravje otrok, strežba v bolezni — vse to je bilo na njenih ramah. Starša sta pozvala en sam oddih: tista dva poletna tedna, ko so bili otroci zdoma. Pospravila in uredila sta dom in si odpočila ušesa. Ob večerih kratki sprehodi... in nabiranje moči za bližnji čas, ko se bodo otroci spet zgrnili v hišo in se jim bo treba posvetiti — vsakemu po svoje. Nič letovanj za njiju, nič potovanj z lastnim avtom, nič veselih zabav. Mogoče kdaj kasneje — ali pa tudi ne: vsakdo si privošči to, kar si more.

OTOROCI SE OBRUSIJO

V tesnem stanovanju so se otroci naučili, da nima nihče pravice do vsega: človek se mora oziратi na sočloveka, in kakor so drugi potrežljivi z njim, tako mora tudi on potrežeti z drugimi. V takem samozatajevanju se otrok obrusi in mimo-gred usposobi za življenje v družbi. Ne gre vse brez težav, brez odpore, brez ugovora, brez žalitev — in samo Bog ve — koliko potrpljenja in modrosti je staršem treba, da peljelo voz po hrapavi poti, ko je vsako kolo drugačno in sili v svojo smer!

Iz otrok zrastejo fantje in dekleta: pripravljajo se, da zletijo iz družinskega okolja v samostojno življenje. Ako jim je doma premehko postlano, se jim ne bo nikamor mudilo; vedo, da jih v svetu čaka hlad. Kakor pa nekatere ptice zbezajo mladiče iz gnezda, ko vidijo, da so godni, tako je tudi pri pametnih starših: vedo, da človek prav dozori in se utrdi za življenje šele v življenju samem, ko mora plavati z lastnimi zamahi in se sam obdržati nad vodo.

Razposajeni otroški kriki in smehi počasi utihnejo, glasovi se začno nižati, besede in kretnje postajajo resnejše, iz oči odseva zamišljenost, ki jo neredko spremišča skrb. Nov rod se odmika od srečnega detinstva in stopa v življenje, starši pa utrujeni, a zadovoljni stoje ob strani in voščijo srečo svojim otorokom na poti, katero so si sami izbrali. Kar je čilega, to obvelja!

DOZOREVAJO

Prvorjenec, ki je bil dve leti zlati edinec, že več let študira v dalnjem tujem mestu in piše pisma, ob katerih je staršema milo pri srcu. Drugi, ki je ob prihodu na svet prvega zasenčil na prestolu, se v svet odpravlja letos, da se v njem prekali in učvrsti. Tretji, ki je ob napovedi svojega prihoda izzval karajoče poglede v naših prijateljih, se že brije in raste po poti svojih starejših bratov in nas kratkočasi s svojim humorjem. Četrти pa, najmanjši, "srček" — glejte ga, po večerji sedi pri starem klavirju, ki smo ga plačali z njegovi prihranki, in igra — in mi se vprašujemo, kdaj in kje se je naučil te pesmi, ki nas osrečujejo s svojo žametno harmonijo.

Kdaj je vse to zraslo? se spogledujeva z ženo. A njen obraz, njene roke, moje oči, moje srce kažejo, da so za nama nelahka leta. Nelahka leta — in vendar tako blagoslovljena! Upava, da sva po svojih močeh v danih okoliščinah izpolnila nalogu, ki nama jo je določil Stvarnik — tisti Stvarnik, ki nama je dajal moč, da nisva podlegla skušnjavam posvetne udobnosti. Vedela sva — in še zdaj veva, da ne moreva nobenemu svojih otrok postiljati pot za vse življenje — saj je vsak človek svoje sreče kovač. Z besedo in zgledom skušava svoj zarod utrditi, da se ne bo bal življenga in da bo vedel ne le, kakšne so njegove pravice, marveč tudi dolžnosti do sveta in družbe.

Nobenemu svojih otrok ne bova mogla zapustiti ne hiše ne lastnega stanovanja ne parcele ne bančnih knjižic ne bogatih sorodnikov. Mogoče pa jim bo, ko dozorijo, bolj ko vse to pomagal živeti spomin na skromni dom, kjer so preživeli najlepši del življenga.

DOSTAVEK UREDNIŠTVA

Dr. Beličič je priznan in visoko cenjen slovenski pisatelj, po rojstvu Belokranjec. Od vojne sem živi s svojo družino na Opčinah pri Trstu. Poklic mu je profesura. Ker ne more dobiti italijanskega državljanstva, ga oblasti zapostavljajo v službi in plača je nizka.

Gornji njegov spis je izšel v eni od "KNJIŽIC", ki jih izdajajo slovenski salezijanci v Marijanšču (Trst). Pripomniti bi bilo to: V svoji skromnosti pisatelj ni povedal, da njegov prvorjenec študira v Rimu za duhovnika. Morda se na tihem boji, da bi dobrí fant le ne vztrajal, pa je rajši to omembo izpustil. Mi bomo pa molili, da bi prišel čas, ko bo staršema prav posebno "milo pri srcu", ko bosta zaslila sinovo — prvo Glorijo. . . Bog daj!

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangeličev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo laže razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangeličev vršijo.

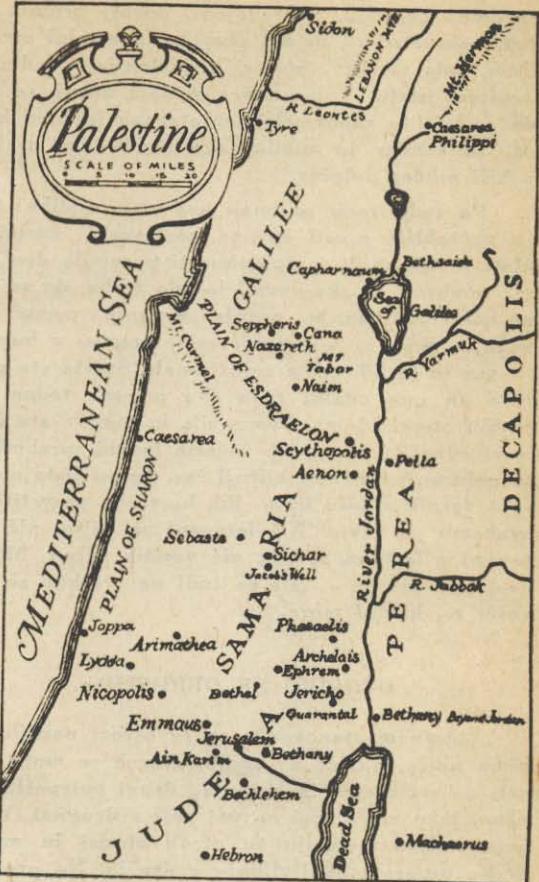
Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

JEZUS OZDRAVI SLEPEGA OD ROJSTVA

Mimo gredoč je videl (Jezus človeka, ki je bil slep od rojstva. In vprašali so ga njegovi učenci: Učenik, kdo je grešil, on ali njegovi starši, da se je slep rodil? Jezus je odgovoril: "Ni grešil ne on ne njegovi starši, ampak da se razodenejo na njem božja dela. Delati moram dela tistega, ki me je poslal, dokler je dan; pride noč, v kateri nihče ne more delati. Dokler sem na svetu, sem luč zveta."

Ko je bil to izgovoril, je pljunil na tla, naredil blata s slino, pomazal z blatom njegove oči in mu rekel: "Pojdi, umij se v Siloi" — kar po meni Poslani. Šel je torej in se umil, in ko se je vrnil, je videl.

Sosedje in tisti, ki so ga prej videli, da je bil berač, so govorili: Ali ni ta tisti, ki je posedal in prosjačil? Eni so trdili: On je, drugi: Nikakor, ampak podoben mu je. On pa je rekel: Jaz

SOBOTNI DAN V TEMPLJU

Ne vemo, koliko časa je poteklo od takrat, ko je Jezus odšel iz templja in se skril pred Judi, ki so ga hoteli kamenjati. Jasno pa je, da se je medtem množica pomirila in Jezus se je s svojimi učenci spet lahko vrnil. Pridejo mimo beračev pred tempeljskimi vrati. Med njimi sedi slepec, ki iz enega ali drugega razloga posebej pritegne nase Jezusovo pozornost. Morda obstoji in ga gleda. To opazijo učenci in takoj jim vstane misel, zakaj je fant slep.

Da je slep od rojstva, gotovo še ne vedo, sicer ne bi vprašali če je s svojimi grehi zasluzil slepoto. Da pred rojstvom človek ne more narediti osebnega greha, je jasno. Šele pozneje so zvedeli, da je že na svet prišel slep.

Čudno se nam zdi obnašanje Jezusovo, kako je slepcu dal vid. Lahko bi bil seveda vse dovršil le z besedo, bolje rečeno: samo s svojo božjo voljo. Izbral si je drugo pot. Poslužil se je simboličnega

sem. Vpraševali so ga torej: Kako so se ti odprle oči? Odgovoril je: Tisti človek, ki se imenuje Jezus, je napravil blata, mi z njim pomazal oči in mi rekel: Pojni v Siloe in se umij. Šel sem, se umil in sem spregledal. In rekli so mu: Kje je tisti? Odgovoril je: Ne vem.

Peljali so ga, poprej slepega, k farizejem. Bi-la pa je sobota, ko je Jezus blato naredil in mu odprl oči. Izpraševali so ga pa tudi farizeji, kako je spregledal. On pa jim je rekel: Blata mi je del na oči in sem se umil in vidim. Govorili so torej nekateri izmed farizejev: Ni od Boga ta človek, ker ne spoštuje sobote. Drugi so govorili: Kako bi mogel grešen človek delati taka znamenja? In bil je razpor med njimi. Tedaj zopet reko slepu-mu: Kaj praviš ti o njem, ker ti je oči odprli? On je rekel: Prerok je.

Judje tedaj niso o njem verjeli, da je bil slep in da je spregledal, dokler niso poklicali staršev tistega, ki je spregledal. In vprašali so jih: Ali je to vaš sin, ki o njem pravite, da se je slep ro-dil? Kako da zdaj vidi?

Njegovi starši so jim odgovorili: Vemo, da je to naš sin in da se je rodil slep kako pa, da zdaj vidi, ne vemo; njega vprašajte, dovolj je star; sam naj govorim o sebi. — To so njegovi starši rekli, ker so se bali Judov; kajti Judje so bili že sklenili, da bo vsak izobčen iz shodnice, kdor ga prizna za Kristusa. Zato so njegovi starši rekli: Dvolj je star, njegavprašajte.

Poklicali so torej v drugo človeka, ki je bil prej slep, in mu rekli: Daj čast Bogu! Mi vemo, da je ta človek grešnik. — On je tedaj rekel: Če je grešnik, ne vem. Eno vem, da jaz, ki sem bil slep, zdaj vidim. — Rekli so mu torej: Kaj ti je storil? Kako ti je odprli oči?

Odgovoril jim je: Povedal sem vam že in ste me slišali. Čemu hočete iznova slišati? Ali hočete tudi vi postati njegovi učenci? — Ti pa so ga ozmerjali in rekli: Ti si njegov učenec, mi pa smo Mojzesovi učenci. Mi vemo, da je Mojzesu govoril Bog, o tem pa ne vemo, odkod je. — Od-govoril jim je oni človek: To je vendar čudno, da ne veste, od kod je, pa je meni oči odprli. Ve-mo, da grešnikov Bog ne usliši marveč ako je kdo bogabojec in spolnjuje njegovo voljo, takega usliši. Odkar svet stoji, se ni slišalo, da bi kdo sleporjenemu oči odprli. Ko bi ta ne bil od Boga, bi nič ne mogel storiti. — Odgovorili so mu: Ves si rojen v grehih, pa nas boš ti učil? — In pahnili so ga ven.

Jezus je slišal, da so ga ven pahnili, in ko je naletel nanj, mu je rekel: "Veruješ v Sina člove-kovega?" Odgovoril je: Gospod, kdo je, da bi vanj veroval? Jezus mu je rekel: "Videl si ga in s teboj

postopka in s tem je vzbudil v slepcu vero, ki jo je zahteval tudi za druge svoje čudeže. Poznamo njegovo ponovno izjavo: Tvoja vera te je ozdra-vila.

Pomenljivo je tudi to, da slepec ni spregledal, dokler se ni umil v vodnjaku Siloe. V ta vodnjak je bila pitna voda "poslana" v mesto Jeruzalem po podzemeljskih rovih. Evangelist vidi v tem po-men Jezusovega božjega poslanstva, ki odpira ljudem luč duhovnih oči, da spoznajo v njem obljub-ljenega Masija. Evangelist takorekoč bere Jezusove misli in jih mimogrede razloži. Umivanje v vod-njaku Siloe je lahko tudi simbol krstne vode, ki z živo vero vred krščencu odpre bogate vire milosti božje.

Dramatični prizori ob ozdravljenem slepcu so nad vse "človeški". Razlagajo se sami. Ob podob-nem dogodku bi tudi danes vse nekako tako potekalo. Zaključek priповedovanja o dogodku pa razo-dene ves njegov pomen. Zakaj se je Jezus odlo-čil za ta čudež prav tam in prav takrat? Hotel je dati judovskim množicam — posebej njihovim voditeljem farizejem — nazoren in lahko otipljiv nauk: Preveč ste zaljubljeni in zaverovani v svojo zemeljsko modrost, zato mojim naukom ne morate slediti. Preveč ste prepričani, da vse veste — "vidite" — v resnici vas je pa napuh tako oslepil, da ne vidite, ker videti — nočete . . . Ni treba da vas jaz sodim, sami sebe obsojate.

"Kolikokrat ljudje Kristusa odklanjajo in ga ne marajo imeti na svojih potih, ker ga ne pozna-jo ali kvečemu se ga bolj boje kot poznajo in lju-bijo. Nočejo, da bi Gospod kraljeval nad njimi. Na vse načine ga skušajo oddaljiti od sebe. Prizade-vajo si, da bi izbrisali njegovo ime in njegovo navzočnost. Taka je vsebina tistega razbzrdanega laicizma, ki se včasih pribilža celo vratom naših cerkva." — Pavel VI.

govori: on je." — In odgovoril je: Verujem, Gos-pod! — In se je vrgel predenj.

In Jezus je rekel: "Za sodbo sem prišel na svet, da spregledajo, kateri ne vidijo, in da osle-pe, kateri vidijo." — To so slišali nekateri izmed farizejev, ki so bili z njim, in so mu rekli: Smo mar tudi mi slepi? Jezus jim je odgovoril: "Če bi bili slepi, bi ne imeli greha: tako pa pravite: Vidimo; vaš greh ostane."

KAKO BOMO "BARAGOVALI"

P. B. A.

PREDVSEM SE NE SME MO VDATI "ŠKRAMTU", ki je v majski številki MISLI nad člankom na strani 132 grdo zmaličil napis. Namesto 10,000 je napravil 1,000 — kar za 9,000 nas je ofrtačil. Pa nič za to, mi vemo svoje in bomo delali po svoje, Škrat naj se gre solit!

Cilj, ki je bil "postavljen", ostane. Prav nič ga ne bomo premikali. V dveh mesecih — od 15. junija do 15. avgusta — bomo spravili skupaj 10,000 podpisov pod pismo škofu v Marquette, če le nismo iz blata skupaj zmazani.

Zdaj je napočil čas, da povem, kako bomo to napravili.

Posebna pošta

Nekako istočasno kot junajska številka MISLI pojdejo na pošto na vse naročnike našega lista (v Avstraliji) posebna pisma z naslednjo vsebino:

1. spominska podobica od zlate maše;
2. kratko navodilo za pobiranje podpisov;
3. angleško pismo na škofa v Marquette, pod katero naj pride vsaj deset lastnoričnih podpisov — toliko jih z majhnim trudom lahko zbere vsak prejemnik MISLI;
4. povratna kuverta z že natisnjениm naslovom in dodano poštno znamko — v tej kuverti vrnite pismo na škofa s podpisi na moj naslov, v Marquette odpošljem sam, ko bo dovolj zbranega.

Pripombe

1. Najprej naj vsak podpiše sebe, nato naj podpišejo vsi člani družine (majhne otroke naj podpišejo starši), nato drugi rojaki in rojakinje v vaši hiši ali v sosedstvu, ki sami ne bodo dobili te posebne pošte.

2. Kar bo še manjkalo do števila 10. zberite med neslovenskimi znanci katerekoli narodnosti. Če imate otroke, ki hodijo v katoliško šolo, bodo z luhkoto nabrali podpisov v šoli. Lahko tudi dajo v podpis obratno stran pisma, saj tu ne gre za lepo obliko, gre edino za število podpisov. Teh je pa seveda na vsakem pismu lahko dosti več kot zaželenih deset.

Da ne boste v zadregi, kako stvar dopovedati neslovancem, imate v pričujoči številki na strani 187 prepis letaka o Baragu v angleščini, kot ga je izdal škof v Marquette. Dajte jim prebrati!

3. Čas za vračanje podpisov na moj naslov je do 15. avgusta. Vmes pa — kadarkoli. Če kdo

res ne more zbrati 10 podpisov, naj vseeno vrne, kolikor jih pač bo. Bom jaz sam zbral dodatne v Sydneyu.

4. V isti kuverti seveda lahko pošljete še kaj drugega — zlasti naročnino na list MISLI — v prvi vrsti tisti, ki ste zaostali z njo morda za več let. Naj se vendar vsaj ob tej priliki izkaže, ali hočete ostati naročniki ali ne . . .

5. **Osebnih darov za zlatomašnika — nikar!** Prav zares nič takega ne potrebujem, hvala Bogu! Sem v svoji službici kot "nunski oče" z vsem lepo preskrbljen. Močno bom pa hvaležen, če ob tej priliki podprete eno ali drugo zadevo, o kateri veste, da v MISLIH zanjo zbiram. Ali naj naštejem te zadeve, da si lahko po mili volji eno izberete?

6. SKLAD v podporo listu . . . Slomškova zadeva . . . misijonar p. Poderžaj . . . KOROTAN na Dunaju . . . Slovenska cerkev v Melbournu . . . Slovenski Dom v Sydneyu . . . Kulturna Akcija v Argentini . . . svete maše . . . zaželene knjige . . .

"BREN O BARAGU"

Prof. dr. Filip Žakelj v Argentini je že pred dvema ali tremi leti izdal v založbi "Baragove knjižnice" zelo lepo knjigo v naslovom: BREN O BARAGU. V knjigi je zbral dolgo vrsto spisov o Baragu, ki so prišli izpod peresa p. Hugona Brema, mojega novomašnega pridigarja. Mislim, da je na vsem svetu samo dr. Filip Žakelj, ki ima rajnega p. Hugona rajši kot jaz. Zato je v knjigi tudi življenje p. Hugona prav zanimivo popisano.

Jaz sem že ob izidu knjige naročil zalogo izvodov in jih imam tu. Nisem pa hotel že tedaj o njej spregovoriti, ker smo imeli tako živo pred očmi — Slomška. S tem ni rečeno, da ga zdaj nimamo, vendar je nekako čas, da mu spet enkrat s polno zavestjo postavimo ob stran — **Baraga!** Zato sem odložil ponujanje knjige o Baragu na poznejši čas — če doživim zlato mašo G. dr. Žakelj ni mogel razumeti moje "hladnosti" napram Baragu (in p. Hugonu), jo bo pa zdaj . . .

Torej: zdaj "ponujam" knjigo BREN O BARAGU v prodajo in sicer **po funti** izvod. Zadnjič sem zapisal, da za Baragovo zadevo (v Ameriki) ne bomo zbirali, s kupovanjem te knjige pa podpremo "Južnoameriško Baragovo Zvezo" v Argentini, ki se med Slovenci zelo žene za Baragovo poveličanje. Njena duša je dr. Filip Žakelj, profesor Rožmanovega semenišča V Buenos Airesu. Pretekle mesece sem potrdilnicam za poravnano naročnino MISLI mnogim med vami priložil argentinski BARAGOV VESTNIK — tistim med vami je torej zadeva znana.

Da bi knjiga BREN O BARAGU bolj "vleka", sem — domišljav človek! — zadržane izvode "avtografiral" kot "zl...."

Z L A T O M A Š N I K U

P. BERNARDU AMBROŽIČU OFM

iskrene čestitke z željo, da bi dočakal beatifikacijo božjega služabnika A. M. Slomška, za Baraga pa vsaj prenos njegovega procesa iz Marquette v Rim.

Duhovniški sobratje:

Dr. Ivan Mikula

P. Bazilij Valentin

P. Odilo Hajnšek

P. Valerijan Jenko

Dan petnajstega avgusta

Tako torej bomo letos "pobaragovali" v Avstraliji v naslednjih dveh mesecih. Zaključili bomo baragovanje na praznik Vnebovzetja Marijinega dne 15. avgusta. Praznik pade letos na nedeljo — cerkev na Dobrovi ima takrat "proščenje" in dober mesec dni potem trajajo "šmarne maše".

Mi bomo imeli tisto nedeljo ROMANJE in se bomo še enkrat pomudili tudi pri Baragu. Kje bo to romanje in kakšen bo program, bo povedalla julijnska številka MISLI.

Kaj pa drugod?

Nekaj izvodov MISLI gre vsak mesec tudi preko morja v razne kraje, kjer so Slovensi. (Namerno ne iščem naročnikov med njimi, le če se kdo sam od sebe oglaši — saj izhaja drugod toliko lepih periodikov, da jim ne kaže delati konkurence. MISLI prav lahko vzdržujemo v Avstraliji sami, če smo le "za kej"...) Morda bi kdo od prejemnikov lista onstran morja organiziral zbiranje podpisov istočasno z nami, da bo škof v Marquette še od drugod kaj dobil.

Zato naj bo tu objavljeno tudi naše pismo škofu v angleščini. Drugod ga lahko nekoliko prikrojijo, prav za prav samo namesto Avstralije zapišejo. . . Ne bom nič predlagal, saj vem, da nikjer ne bodo zapisali — Antarktika. . .

Somewhere in Australia June —
August 1965

Most Rev. Thomas L. Noa
Bishop of Marquette, Mich.
U.S. America

On the occasion of the Golden Sacerdotal Jubilee of Rev. Bernard Ambrozic OFM (Sydney, June 1965), the founder of Bishop Baraga Association (Lemont, Ill., 1930), which first launched the work for the Beatification of your illustrious predecessor, we the undersigned promoters of the Bishop Baraga cause in Australia, wish to express our sincere gratitude for all you have thus far done in furthering the Bishop Baraga cause; most especially for having canonically appointed a Diocesan Tribunal to carry on the worthy endeavors.

We humbly appeal to your Lordship to do all in your power to speedily bring the Diocesan process to a happy end, so that the cause of Bishop Baraga may be presented to His Holiness as soon as possible.

HUDOURNIKOV LISKO

Fr. Sal. Finžgar

(Nadaljevanje)

Ilustriral Evgen Braidot

Hudournikova ta mlada

LISKO JE BEVSKNIL, a na gospodarjevo zapoved takoj utihnil. Hudournik je vstal in si ogledal imenitno gospo. Začudil se je, da je razprostrl roke, zaploskal, dvignil posvaljkani klobuk in zavpil: Živio Francka! Kar stekel ji je naproti, zakaj spoznal je v gosposki ženi svojo sestrično, vdovo in posestnico, prej učiteljico.

"Pozdravljeni! Le kam naj si zapišem, da me je doletela taka čast?"

"Voščit sem ti prišla. Na mnoga leta, gospod svetnik!" Segla mu je v roko in jo rahlo stisnila.

"Prisrčna hvala! Ne vem, koga bi prej pričakoval kakor tebe. In celo takole. Kakor iz škatlice si," jo je ogledoval Hudournik. "Ubogi salonarčki," je miloval njene laksate čeveljčke, ker so bili vsi odrti od kamenja.

"Saj veš, da sovražim to neumno plezanje in štokljanje po gorah. Brr — ali je to pot? Toliko da si nisem izpahnila ali izvila obeh nog."

"Taka obutev res ni za v gore. Verjamem, da si težko hodila, Francka."

"Pusti že to kmečko Franco! Ne maram. Fanni mi reci, kakor se spodobi za olikanca. — Počaži mi svojo vilu."

Hudournik jo je vedel do bajte. Še prej pa je odvezel nahrbtnik kmečkemu dečku, ki je bil ženi za nosača — kar bos!

"No, deček, koliko sem to dolžna?" ga je vprašala, kot bi stala v šoli za katedrom in izpravevala otroke poštrevanko.

"Kolikor sami hočejo", ji je nekam plašno odgovoril fant.

"Kaj se to pravi? Število hočem, povej!"

"Če nočete, pa nič", se je nosač z rokavom obriral po potnem čelu.

"Kako se pa brišeš? Kakšna bo srajca? Kje imas robček?"

"Ga nimam. Za v cerkev imam enega in za v šolo."

"To je strašno! Le kaj bo iz teh neolikanih ljudi?"

Hudournik, ki ni bil kar nič prijatelj te pregospiske žlahtnice, jo je ustavil; "Saj nisi v šoli. Nehaj! — Na, fant tu imaš za nošo in z mano pojdi, da ti dam še malico."

Hudournik mu je odrezal pol klobase in kos kruha. Fant je prijel z desnico klobaso, z levico kruh in kar takoj poštenc zagriznil. Hudournik ga je potrepljal po razmršenih laseh in ga pohvalil: "Si že priden" Fant je skokoma zbežal, na trati še poskočil in zavriskal.

"Kakšna surovost Kar vpričo je začel jesti in nič se ni zahvalil."

"Saj mu ga nisem dal vbogajme. Zasluzil je" ga je zagovarjal bratranec. Sestrična je bila rahlo užaljena, rekla pa ni nič. Stopila je v bajto in jo ogledovala.

"Torej to je tvoj brlog. Ni čuda, da si že sam kakor kak planšar."

"Po vijolicah res ne diši v moji bajti. Danes pa bo, ko si ti tukaj", jo je podražil, ker je puh tel iz njene obleke po vijolicah.

"Hvala Bogu, da sem se dodata odišavila; saj bi me sicer prizadelo v tej luknji."

"Nikar, ljuba sestrična! Tako hudo tudi ni. Sicer pa nič ne oponašajva drug drugemu. Kar in kakor moreva, tako sva. — Čaja ti skuham, privilegel se ti bo, ko si vsa razgreta."

"Prosim! Toda najprej mi daj zrcalo, da si uredim lase. Moj Bog, taka pot! In veter in veje! Strašna moram biti."

"Taka, da si v vsej planini ne dobiš dovolj lepega para. Žal, zrcala ti ne morem dati, ker ga nimam."

"Za božjo voljo, zrcala nimaš!"

"Na tla mi je padlo in see razletelo na stokosev."

Sestrična jee odvezala nahrbtnik. Tako majhen je bil, da jo je Hudournik vprašal, če ga ji je morda kakšen šolarček posodil.

"Menda nisi slep. Nov je. Prav pravi damski nahrbtnik. Ta trošek sem žrtvovala zate; a vse kaže, da ga nisi vreden."

Gospa je potegnila iz nahrbtnika lepo pisano vrečico na najnovejšo zadrgo. Iz nje se je prikazalo polno drobnega orodja, ki mu Hudournik ni vedelel ne rabe ne imena. Med njim tudi zrcalce, tako majceno, da bi se komaj božja žabica ogledala v njem.

Voda za čaj je že davno zavrela, preden si je gospa sestrična spravila vse kodre in kodrčke v red. Hudournik je molčal. Vedel je, da bi se sprekla, kakor sta se v Ljubljani vselej, kadar sta se sešla, ako ji je ponagajal zaradi teh praznih skrbi.

Po čaju mu je sestrična razodela: "Danes ti bom jaz gospodinjila. Kaj si si namenil za obed?"

"Dopust mi poteka, zaloga v shrambi tudi. Žgance sem mislil skuhati."

"Saj sem vedela. Ne boš jih! Zato sem prinesla najboljši del teletine, da ti napravim imeniten zrezek. Pred zrezkom pa skuham francosko zelenjadno juho: rumeni korenček, karfijolico, komaj za dober oreh debelo kolerabo, peteršiljček, in e in še. Ko je bilo vse zunaj, je zahtevala nož. Hudournik ji je ponudil nož, nasajen na srnjkov rogelj.

"Kaj? S to rogovilo naj delam?"

"Nimam drugega. Poskusi z mojim žepnim."

"Bog ve, kaj si že vse rezal in drl z njim. Dobro mi ga umij."

Hudournik je mož umil v čisti vodi. Da ji pa ne izroči mokrega, ga je obriral ob hlače. Gospa Fani jee kar zavpila: "Ali si teslo ali kaj? S tem nožem naj režem zelenjavbo? Sedaj, ko si ga obdrgnil ob tiste oguljene pumarice, kjer so go tovo kakšni bacili — uh, cela gnezda bacilov."

"Ljuba Fani, v gorah bacilov sploh ni. Če jih nisi v tistih škatlicah, mazilih in dišavah prinesla s seboj, bodi kar brez skrbi. Kolikokrat sem bil premočen do kože, pa še nahoda nisem dobil."

"Dobro, saj vem, da pred teboj nobena moja ne velja. Rada bi vedela, ali si učil otroke higiene ti ali jaz?"

(š.e.)

AVSTRALSKI FEDERALNI MINISTER JE BIL V TRSTU

MINISTER ZA IMIGRACIJO, H. OPPERMANN, je ob svojem obisku Trsta pred nekaj tedni odkril tam nekaj novega in o tem odkritju napisal dolg članek v listu GEELONG ADVERTISER z dne 18. maja. Izvlečke iz Oppermanovega članka je ponatisnil melbournski teknik THE ADVOCATE. Ker je v tisti begunski hiši — Villa Charitas — gotovo tudi kaj slovenskih deklet, je stvar zanimiva tudi za nas. Naslednje vrstice posnemamo po izvlečkih v listu THE ADVOCATE v slovenskem prevodu. —

"Villa Charitas" v Trstu ima pod svojo streho kakih 60 deklet, ki so se uprle pritisku komunistov in zbežale čez mejo. Ni čudno, saj ima mlad človek že po svoji naravi v sebi skrito željo po svobodi.

Ta dekleta po večini nimajo pravega pojma, kakšno življenje jih čaka v tujini. Vendar nagnoso čutijo, da naj bo tako ali tako, boljše bo vendar kot pod pritiskom in v vednem strahu. Tako se odločijo za pobeg, ne meneč se za žvižganje krogel okoli njih. Tvegajo pri tem morda dolga leta zapora, če bi jih obmejne straže zajele.

Prihajajo še in še. Čeprav so za pogled dosti zanemarjene in se v novem svetu slabo spoznajo, so polne odpora napram režimu, ki jim ni znal dati sreče. Če se jim posreči, da so v Trstu sprejeti, jih sprejme Villa Charitas in jih začne šolati za novo življenje.

Hišo ima na skrbi živahni, idealni in zastavni duhovnik monsinjor Böttiger. Govori angleško in stlači čudno veliko besed v eno minuto, zakaj ve-

liko ima povedati, časa pa malo. Pripoveduje na primer:

Dekleta so pod prebožnim komunizmom imeli malo verskega pouka in zato jim je potrebna verske vzgojo in obenem uvajanje v demokratično življenje. Hiša, kjer so nastanjene, je velika, zračna, trinadstropna, zidana. Znotraj je nalašč v svoj namen preurejena. V poedinih splanicah je kvečjemu po 12 deklet, za telesno snago in higieniske stavi je dobro prekrbljeno. Okoli hiše je dosti prostora za razvedrilo.

Ker je pričakovati, da bodo mnoge nekoč šle v Avstralijo, jih poučujejo v angleščini. Kažejo jim slike avstralskih mest, podeželja in poljskih pridelkov. Uvajajo jih v način avstralskega življenja, razlagajo naš denar in podobno. Na dvořišču je poseben vrtič, kot jih je videti ob domovih v Avstraliji.

Matrona v hiši Villa Chahritas je Amerikanka. Vse v hiši je čisto in snažno, dekleta so vesela. Ena od njih z imenom Marija, bistrooka blondinka z nasmeškom prav za slikanje, nam je spregovorila prav ljubko dobrodošlico.

Ustanova Villa Charitas je s svojim delom odličen doprinos k lepšemu življenju človeške družbe. Obenem nas opozarja na to, koliko je na svetu dela, če se kdo hoče posvetiti službi v prid svojega bližnjega. Ni dvoma, da bodo ta dekleta, poučena in uvedena kakor so, dragocena pridobitev povsod, kamor jih sreča zanese. Vsem naj velja: če se odločite za prihod v Avstralijo — dobrodošle!

Z vseh vetrov

BORŠČ IN ŠČI sta dve besedi, ki bi človek ne mislil, da ju bo naletel v avstralskem tisku. Pa se je zgodilo. Seveda avstralski tisk piše "borsch" in "shehy". Obe besedi pomenita juho, gre pa za to, katera je ruska in katera ukrajinska. Rusi in Ukrajinci so se oglasili v avstralskem tisku in obe plati se potegujeta za svoje pravice. Zanimivo je, da ima tudi Slovenski pravopis obe besedi v svojem seznamu. Za "boršč" ima pripisano, da je ruska juha. Če so Ukrajinci za to zvedeli, so gotovo že poslali v Ljubljano popravek. Bolj posrečen je naš pravopis pri besedi "šči". Dostavlja namreč, da je to "kisla juha", in s tem ostaja na gladkih neutralnih tleh.

IZ HONG KONGA na našem sosednjem kontinentu se je oglasil slovenski misijonar salezijanec Stanko Pavlin. Omenja, da se mora tam vse misijonsko delo stiskati v tesnobo velikega mesta, da pa dela prav nič ne manjka. Dostavlja, da ga zanima, če je med Slovenci v Avstraliji kaj Grgarcev izpod Svetе gore. Grgar je namreč njegov rojstni kraj. Zdi se mu, da je že slišal o Grgarcih v Avstraliji, kaj natančnega pa ne ve. Nazadnje sporoča pozdrave vsem Slovencem v Avstraliji, Grgarcem pa še prav posebej.

MLADOSTNI ZLOČINCI so vedno večja nadloga vseh velikih mest po širnem svetu. Povsod odrasli na dolgo in široko razpravlja, kako mladostnike ukrotiti, če jih že poboljšati ni mogoče. Imajo zanje posebne poboljševalnice, napol ječe, napol prisilne delavnice. Izkazuje se, da poboljšanja v njih ni kaj prida. Ko je zločinsko usmerjen mladostnik dostal kazen in prišel na svobodo, največkrat začne od kraja in prejšnjim nerodnostim še nove doda. V velemestu New Yorku so se zavzeli za te nesrečnež upokojenci, ki nimajo lastnih otrok. Preden mladostniki doslužijo v poboljševalnicah, jih upokojenci "posvojijo" in jim ponudijo vzdrževanje v svojih hišah. Uradniki socialnega skrbstva jim pri tem po svoje pomagajo. Uspeh je baje odličen, čemur se ni čuditi. Če se bo dovolj bogatih samotarcev zavedelo, da so tudi oni "varuhi svojih bratov", dasi mnogo mlajših, morda čez čas javnih "poboljševalnic" niti treba ne bo. Mladostne lumpace bodo kar s ceste pobrali v privatne hiše novih "staršev".

V LETOŠNJEM ZBORNIKU stoji na strani 145 pod nadpisom Upanje v bodočnost naslednji

stavek: "Ni predrzno upati z Maritainom (francoskim katoliškim filozofom) na čas, ko bodo komunisti prisiljeni priznati, da je tudi ateizem del buržujske navlake, ki se je bo treba otresti, preden se uveljavlja resnična socialna pravica in enakost." — Naivno upanje, bi kdo vzklknil. Ali ni jedro komunizma v tem, da je brezbožen in borben napram vsaki veri? Pa se vendar pojavljo znaki, da se "dialog" med kristjani in komunisti že pričenja. O tem vedo povedati na primer glasovi iz Francije, zaenkrat še nekam nejasni. Podobno od drugod. Dosti jasno je pa poročilo v reviji TIME, ki opisuje zborovanje marksistov in kristjanov v glavnem katoličanov, v Salzburgu. Sešli so se v lepem številu in z izrecnim namenom, da uveljavijo medsebojni "dialog", načelni razgovor. Stvar utegne ostati še dolgo pri prvih korakih, ki so nujno šibki. Čas, ki upa nanj Maritain, pa gnete in mesi svet in glave ljudi po svoje — pod vodstvom Previdnosti od zgoraj.

DR. JANEZ ZDEŠAR, izseljenski duhovnik v Nemčiji, piše v letošnjem ZBORNIKU: "Dr. Stanko Cajnkar se zavzema (v domovini) za dialog z brezverci in komunisti. Pravi, da nas do tega obvezuje krščanska ljubezen. Pri tem pa pozablja, da je — če sploh je — pameten razgovor s komunističnim ateistom možen le, če komunist in katoličan stojita na isti ravni, to se pravi, da nobeden nima nad drugim kakršnekoli oblasti. Kadar pa ima komunizem v rokah oblast, potem je razmerje med komunistom in katoliškim duhovnikom podobno razmerju med krvnikom in žrtvijo. Krščanska ljubezen nas ne obvezuje, da pred smrtno obsodo iščemo dialog s krvnikom. Kristus je pred Pilatom molčal in se v dialog ni spuščal. Molk je lahko najvišje pričevanje."

MATO RADULOVIĆ je podpredsednik komisije za verske zadeve pri vladi v Belgradu. Njegovo ime je bilo v letošnjem februarju in marcu morda stotisičrat tiskano v časopisu širom po svetu. Napovedal je namreč — v imenu svoje vlade — da se bodo kmalu normalizirali odnosi med Belgradom in Vatikanom. Izjavil je, da obe strani želite zbljanja in znosnega sporazuma. Dejal je, da ni pooblaščen kaj več povedati, kako potekajo dogovori v Rimu in Belgradu, vsekako pa gre za to, da se tudi Cerkvi v Jugoslaviji omogoči

več svobode. Baje pa pri teh dogovorih jugoslovanski škofje nič ne sodelujejo, vse je samo med Titovo vlado in papežem v Rimu. Te Radulovičeve izjave so šle okoli sveta in povsod so lahko o njih brali. Minili so od tedaj meseci, pa o vsem tem ni kar nič več slišati.

DOPISNIK AGENCIJE NCWC je tiste čase vprašal Raduloviča, če v razgovorih med Bellgradom in Vatikanom tudi opozicija od strani jugoslovenskih duhovnikov v izseljenstvu igra vlogo. Znano je namreč, da vlada v Belgradu postaja nervozna zaradi delovanja teh duhovnikov. Radulovič je rekel na to, da bo po normalizaciji odnosov med Belgradom in Vatikanom odpor teh duhovnikov polagoma sam od sebe prenehal. Vlada bo prepričala škofom v Jugoslaviji, da po svoji uvidevnosti ostanke odpora zaduše. — Tudi to Radulovičeve modrovanje je ostalo le pri besedah, vsaj tako je po preteklu mesecev podobno.

KAJ JE SLOVENSTVO? — Na to vprašanje je v nekem govoru odgovoril dr. M. Krek: "Slovenstvo je naša v božje-naravnem redu nam dana lastnost — dar, ki smo ga dolžni uporabljati v Stvarnikovo hvalo in našo srečo. Kdor skuša skrivati to svojo lastnost, ta svoj naravni dar, pred vsem sam sebi najbolj škoduje. Pohabljen je v svojem duhu in kot invalid gre skoz nadaljnje življenje."

MORALNA ODGOVORNOST

(Iz govora Karla Mauserja)

Kaj je pravzaprav moralna odgovornost? Odgovorimo si na to vprašanje jasno in točno.

Moralna odgovornost je zavest, da smo dolžni po vesti vsako misel, vsak načrt in vsako delo takoj oblikovati in tako izraziti, da je v soglasju z moralnimi načeli in z ljubeznijo do bližnjega. V tem je vrh in bistvo moralne odgovornosti.

Če govorиш drugače kot misliš, če delaš drugače kot govorиш, se ne zavedaš moralne odgovornosti. Taka dejanja so žavjanja, ki se prej ali slej maščujejo nad posamezniki in nad skupnostjo. Mnogo je tega med nami. Da se je naša emigracija ubila v komaj 20 letih, je prav v pomanjkanju moralne odgovornosti med nami iskati glavni vzrok.

V bučečih zunanjih geslih, ki jih mnogi kriče, ni skladja z mislimi, ki jih imajo v sebi tisti, ki kriče. Mnogokrat so ta gesla samo zunanji ovoj, ki je morda za ljudi vabljiv, tako vabljiv, da postane glavni namen. To niso pota, ki naj bi bila v skladu z moralno odgovornostjo. Še tako dober in svet namen se s takim načinom mora spriditi.

Vsek izmed nas, zlasti pa vsi funkcionarji društev, predstavniki političnih struj, kulturni in prosvetni delavci, bi se morali zavedati, da brez čuta moralne odgovornosti ni resnega dela, še manj pa trajnih uspehov, po katerih bi vsaka emigracija morala stremeti.

S.D.S. "AKCIJA ZA DOM"

SE VAM PREDSTAVLJA Z NOVO
SENZACIJO

VELIKA VINSKA TRGATEV IN SPLOŠNO RAJANJE

Z BOGATIM SREČOLOVOM, ŠALJIVO POŠTO
IN "CELJSKIM STARIM PISKROM"

v soboto

10. JULIJA OB 8h ZVEČER V ST. PATRICK HALL
OXFORD ST., PADDINGTON.

Odlična godba, ki si je ime pridobila še zlasti
na VESELEM večeru na ladji

Otroci Slomškove šole na materinski proslavi
v Sydneju 1965

Moje počitnice

Ko hodim v šolo, imam veliko domačih nalog, pa se veselim počitnic. Potem so pa počitnice pre dolge in vidim, da je lepše v šoli. O počitnicah ostanem dolgo v postelji, ker je mraz. Imam ptička kanarčka. Ime mu je Jakec. Ko atek in manica odideta na delo, je še temno in Jakec spi. Ko se pa prične svetiti skozi okna, ni več miru. Skače in žvižga tako glasno, da ne morem nič več spati. Potem pride trkat na vrata moj mucek Špeli. Vem, da ga zebe in moram skočiti iz postelje in mu odpreti. S tem je vsa moja družina zbrana.

Pripravim zajtrk za sebe in Špelija, za Jakca poskrbi atek, preden odide od doma. Moja zajčica je pa Marjetica. Nje ne morem imeti v hiši Natrgam ji trave in radiča, izmenjam vodo, za priboljšek dobi liste zelja ali korenček. Tudi kruh ji je všeč in keksi. Potem čitam in kaj prepisujem. Napisala sem dve pismi stari mami in atu na Primorsko. Tudi šivam in pletem obleko mojim punčkam. Potem se vadim v klavirju in ko je zunaj tolo, se sončim.

Pri vsem tem so dnevi dolgi. Hvala Bogu, da bo kmalu konec počitnic. Spet bom v šoli s priateljicami. Lep pozdrav vsem iz Slomškove šole! — Edita Logar, Condell Park, NSW, 4. razred.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Pismo Kogovškove Aurore

Dragi Kotičkarji:

Jaz sem še nova v Avstraliji, vendar se že lim oglasiti v Kotičku. Komaj tiri mesece je, od kar sem prišla iz Chileja v Sydney z mamico, sestro in bratcem. Od tam smo odpotovali malo pred božičem. Do Paname z avionim, potem pa z ladjo do Sydneja. Vožnjo smo imeli zelo lepo. Na ladji smo praznovali vse božične praznike. V pristanišču Sydney so nas čakali naša nona, tete in striči. Vzeli so nas na dom v Burwood, zdaj pa živimo v Crows Nestu.

Teta Julka nas je kmalu po prihodu peljala v avstralsko šolo. Bilo je zelo čudno. Debelo so nas gledali, ker nismo znali angleško in nismo imeli šolsko obleke. Pa zdaj smo se že privadili vsemu. Bili smo tudi na slovenski materinski proslavi. S sestro sva nastopili s španjolsko pesmijo v spremstvu kitare. Drugo leto ali še prej bomo pa nastopili po slovensko, če Bog da. Zdaj pa prav lepo pozdrav vsem, ki boste to brali. — Aurora Kogovšek, 4. razred.

Iz Melbourna

Dragi p. Bernard:— Prav lepo se Vam zahvalim za poslano knjigo o Dominiku Savio. Bolj me niste mogli razveseliti. Ima tako lepe slike. Tako sem jo prečitala. Tudi sestri sta jo hoteli takoj čitati. Ali rekla sem jima, da bom jaz prva čitala, potem pa oni dve. Tako je tudi bilo. Zdaj pa jaz čitam Kuzamurnika, ki je zelo smešen in ga imam tudi rada. Bog plačaj in lepo pozdravljam. — Jožica Uršič.

UGANKA

Grem in vendar nimam nog,
bijem, kažem, pa brez rok.
Nimam glave, a budim,
štejem, kličem in svarim.
Ni mi treba priti k vam,
dom svoj že pri vas imam.

PREGOVORI

Učitelj: "Peter, povej mi kak pregovor."

Peter: "En norec lahko več vpraša kot more deset pametnih odgovorov i."

Učitelj, jezen in razburjen, zavpije: "Kaj ne veš nobenega drugega kot tega?"

Peter: "O pač. Če psu na rep stopiš, zaevili."

Učitelju je bilo sedaj zadosti, ves besneč je odšel k šolskemu vidji, češ naj bi nesramneža kaznoval. Ko sta skupaj z učiteljem vstopila, pravi vodja: "No, Peter, ali res ne veš boljših pregovorov?"

Peter: "O, vem gospod vodja, nesreča pride redkokdaj sama."

"RAZVALINA ŽIVLJENJA" na odru v Sydneyu

Tončka Vodopivec

TA IGRA JE GOTOVO najboljša in psihološko najbolje zadeta Finžgarjeva drama. Ljubljanski akademiki so mu očitali, da je igro prestavil iz podobne češke. Ne verjamem. Finžgar je bil predober opazovalec lastnega naroda, da bi ne mogel igre sam narediti. Posebno ko vemo, da se mu je ta rodila v ljubljanskem Trnovem.

Trnovo je največja topilnica slovenskega naroda. Po prvi svetovni vojni so se v Trnovem naseliли vsi mogoči po vojni oškodovani Slovenci. Primorci so si tam napravili lepe zelenjadne vrtove. Ižanci so jim zavidali, ljubljanski okoličani so jim rekli "solatarji". S Štajerskega in Koroškega so prišli trgovci in obrtniki, pa tudi kramarji. Dolenjeji so prinesli svoje žganjarske kotle. Kuhali so "preljubo tekočino" ne iz najboljšega sadja, pač pa iz vseh mogočih ostankov sadja in zelenjave. Pobirali so jih na Vodnikovem trgu. Nekaj prav posebnega so bili trnovski postopači, ki so bili Finžgarju, poštenemu Gorenjcu, trn v peti. Trnovo se je po prvi svetovni raztezalo po vsem Barju skoraj do Iga.

Ni čuda, da je Finžgar lahko dobil značaje za igro v lastni fari. Zgodba v igri je resnična, le nekaj zaobrnjena. Hči bogatega trnovskega mesarja se je zagledala v pomočnika v očetovi mesariji. Doma ji niso pustili, da bi se z njim poročila, zato si je vzela življenje. Vse ostalo je Finžgarjeva domišljija. Zgodbo je prenesel na Gorenjsko med kmete, ki se bore za vsako krtino posebej. Zemlja jim je vse.

Urh Kante je žganjar in posestnik. V njem sta upodobljena dva značaja. Zelo dober in včasih sila nežen primorski ali dolenjski oče se v danem trenutku hipno sprevrže v grobega gorenjskega grabeža, ki nadere lastno hčer in jo s palico spodi od hiše. — Ta značaj je odlično podal Ivan Koželj.

Lenčka, Kantetova hči, je tip dobrega meščanskega dekleta. Njene besede so izbrane. Skupa očeta pregoroviti zavoljo poroke, pa ne more. Zaradi ljubega miru se vda očetu, pa si s tem nakoplje silno trpljenje. Nekaj časa se bori sama s seboj delj se ne more. Vda se pijači, da ima vsaj nekaj zadoščenja. — Lenčko je igrala ga. Sušteršičeva in to tako dobro, da ji gre vse priznanje in zasluzene čestitke.

Tona je Urhova rejenka. Revna in zapostavljana, kot so pač bile rejenke. Ker ni bogata, se ne more poročiti. Izgovor, da pač zato ne, ker so

Misli, June, 1965

starši nepoznani, je samo pretveza. — Vlogo je odigrala gdč. Kučanova kar dobro, le nekoliko bolj razločno naj bi izgovarjala besede.

Martin je kmet, v resnici meštar in prekupčevalec. Rad bi ženil Tono, rejenko, pa kaj boš, ko nič nima. Bolja kupčija bo z Lenčko, hčerjo bogatega žganjarja. Nič za to, če stari prodaja na kredo. Če pijanci nimajo denarja, imajo pa njive in gozde. — Lojze Košorok je Martina dobro prikazal, le nekaj več trebuha imajo taki ljudje, Lojze ga ni imel.

Ferjan. kmet, resnično zaljubljen v Lenčko in ona vanj, je postopač in zapravlavec. Pa se ne moreta dobiti. Je pa ta Ferjan precej neverjetno podan v igri. Težko si je misliti, da bi gorjenški kmet tako zapravljal posestvo in se potikal s puško po gozdovih. Zdi se mi, da je njegov značaj privlečen v igro za lase. — Podal ga je pa Billy Žižek dobro in govoril je zelo lepo. Čestitke!

Sirk je tudi kmet. Že ime pove, odkod je. Oženjen je s Katro in imata kup otrok. Govori zelo hitro, pa malo, rajši prazni kupice. Pri hiši nosi hlače Katra. Tudi Sirk si izposoja denar pri Urhu. Doma je najbolj v žganjarni. — Zelo dobro ga je prikazal Ferdo Matuš.

Mica je potovka pol beračica, pol trgovka. Dobro poznana osebnost v vsaki nekdanji slovenski vasi. — Igrala jo je prav originalno ga. Matuševa.

Prav lepa hvala režiserju I. Koželu in vsem igralecem. Imeli smo lep večer in si želimo skorajšnje ponovitve.

Tudi občinstvo naj dobi svojo pohvalo. Pekali so, da imamo vendar še med seboj "pisme" ljudi, ki ne zijajo samo v televiziji, ampak si vzamejo čas tudi za branje "MISLI" in tam najdejo vabila na igre. Pa se vabilom tudi odzovejo. Ne dvomim, da jih bo prihodnjic še več.

SOBE ZA SAMCE

z vso oskrbo ali brez nje

dobite fantje pri slovenski družini
JAKOB ROBAR, blizu postaje PARRAMATTA
Poštni naslov: 112 Alfred St., Rosehill, NSW.

Imeli boste prijetno domačnost.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

Službe božje

Nedelja 20. junija (tretja v mesecu): **Lechhardt**, sv. Jožef, ob 10:30;

Nedelja 27. junija (četrta v mesecu):
Sydney (St. Patrick), ob 10:30 (ponovitev zlate maše)

Villawood (CARAWATHA St.) ob 3:00 pop. (ponovitev zlate maše)

Nedelja 4. julija (prva v mesecu):
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30 (ponovitev zlate maše)
Blacktown (St. Patrick) ob 3:00 pop. (ponovitev zlate maše)

Nedelja 11. julija (druga v mesecu):
Sydney (St. Patrick) ob 10:30
WOLLONGONG (katedrala) ob 5. popoldne (ponovitev zlate maše)

NAŠE NOVE ORGLE

V nedeljo 30. maja je pred slovensko mašo v Leichhardtu p. Bernard blagoslovil nove orgle. Takoj nato so slovesno zadonele pod spremnimi prsti Ludvika Klakočerja, ko je z njimi spremjal ljudsko petje mašnih pesmi. Po sv. maši so bile pete litanijske Matere božje. Izkazalo se je, da so orgle kot nalašč v naš namen. Saj smo v Leichhardtu dalj časa pogrešali petje, posebno okoli božiča in velike noči. Upamo, da je sedaj ta nedostatek odpravljen. Da bodo le vsi navzoči sodelovali pri petju.

Inštrument je bil kupljen s pomočjo raznih cerkvenih nabirk pri slovenskih službah božjih in vstopninskih darov prireditve KARITAS. Zato na tem mestu iskrena zahvala in prisrčen BOG PLAČAJ vsem.

Orgle so znamke LOWREY, izdelane v Chicago. Zgornji manual ima 37, spodnji pa 36 tipk. oba skupaj 18 registrov; spodaj imajo 13 pedalov in vzvod za kontrolo jakosti glasu. Posebej v omarici je 12 inčen zvočnik in 30 vatni transistorni ojačevalec. Kogar zanima, si orgle lahko podrobneje ogleda pred slovensko mašo v Leichhardtu. Cena je bila £365.

Prednost orgel je v tem, da so zložljive in se lahko prevažajo iz kraja v kraj.

P. Valerian

HIMNA NA NOVE ORGLE

France Preveren

Je premišljal pater Jenko:
Oh, kako je trpko, greno,
ko pri maši petja ni,
glas v razpadlih orglah spi.

Hej, pogum mu v dušo plane,
trden sklep mu v srcu vstane:
Nove orgle v čast Bogu,
pa v veselje narodu!

Zdaj so orgle že zapele,
koliko so funтов vzele?
Kdor ne ve, naj šteje dni,
ki jih leto vkljup drži.

Leto dni možak je skladal,
s funteki se je ubadal:
tristo petinšestdeset —
vsak dan eden v sklad prištet.

Slava možu, ki spozna se,
kje kak funt za orgle rase!
Res naš pater Valerjan
v letu tem ni bil zaspan.

Orglar Ludvik nam bo sviral,
mojo himno skomponiral.
Zbor "Škrjanček" jo bo pel,
narod ves nas bo vesel.

BISHOP FREDERIC BARAGA

(FROM A FOLDER ISSUED BY THE DIOCESE OF MARQUETTE, U.S.A.)

BISHOP FREDERIC BARAGA, a great missionary figure in the history of the American Church, was born in Slovenia, now part of Yugoslavia, on June 29, 1797. Nine years a priest, he came to the United States in 1830 to devote his life to the Indians of the Upper Great Lakes. He is truly called the Apostle of the Lakelands.

Baraga's labors began among the Ottawa in Lower Michigan near Little Traverse Bay. Two years later he moved to the pioneer site of Grand Rapids where he established another successful mission. The Great missionary left there for La Point, an island village in Lake Superior, off the coast of Northern Wisconsin, in 1835. There he began his monumental labors among the Chippewa tribes. His last major mission was founded in 1843 at L'Anse, on Upper Michigan Keweenaw Bay, where he remained until his appointment as bishop a decade later.

Baraga was consecrated first Bishop of Upper Michigan and its adjacent islands on November 1, 1853.

For 37 years Baraga moved about in a vast triangular territory of over 80,000 square miles including areas of Michigan, Wisconsin, Minnesota and Canada. His only goal was to make God known and loved by all men. Totally devoted to his Indians, he learned to speak their languages with amazing fluency and went to them wherever they were. No forest, no island

in his vast territory was unknown to him. Shooting perilous rapids in a fragile canoe, entering dreary swamps, and trudging the frozen wilderness, this sensitive and cultured priest went from village to village seeking the souls of this abandoned people.

Bishop Baraga died on January 19, 1868 after a life filled with exalted heroism and undiminished zeal for souls. Today the remains of the great missionary rest in the crypt of St. Peter's Cathedral, Marquette, Michigan. Revered in his own day, his reputation of sanctity has increased since his death. A canonical investigation is now being made into his life and labors to promote his beatification. Pray that the cause of Bishop Baraga may find favor with God.

P R A Y E R

O God, for Your honor and glory and for the good of souls, grant Your servant Frederic Baraga the honor of sainthood. It was he who planted the Cross of Christ in our peninsula and became our first shepherd. Mercifully grant us the blessings we ask through his intercession. (Here mention your request.) * Our Father. . . Hail Mary. . . Glory Be. . .

While public prayer is directed only to canonized saints and to the beatified under certain conditions, we may offer our own private prayers to those whom we piously hope to be in heaven. The life of Bishop Baraga, his heroic virtue, and saintliness, justifies this hope. Therefore we may properly direct our private prayers to him to intercede for us with God.

Please report any favours received to the

BISHOP BARAGA ASSOCIATION

MARQUETTE, MICHIGAN, U.S.A.

Nihil obstat
Edmund C. Szoka
Censor Librorum
June 10, 1963

Imprimatur
Thomas L. Noa
Bishop of Marquette
June 10, 1963

Avstraliske slovenije

NEW SOUTH WALES

Horsley Park. — Sem med tistimi v tujem svetu, ki imajo srčno željo, da bi še enkrat videli domovino in v njej pozdravili mater in očeta ali vsaj tistega od obeh, ki je še živ. Mati mi je umrla že pred 8 leti, oče je pa živel še do letošnjega 24. aprila in oba sva želela, da bi se še enkrat videla. Žal, ni nama bilo dano. Zadnja tri leta je očebolehal na srcu, ure življenja so se mu stekle v bolnišnici v Brežicah. Njegovo ime je Jože Pregl. Ob smrti sta mu stala ob strani sin Pepi in hčerka Darka. Jaz pa ne morem drugega, iz daljave mislim na njegov grob in molim za pokoj njegove duše. Pa še tisti, ki boste to brali, vključite mojega blagega očeta v svoje molitve, za kar se vam vsem prav lepo zahvaljujem. Na-ročnica **Dragica Babič** z družino.

Five Dock, Sydney. — V svojem imenu ter v imenu brata in sestre, ki smo v Avstraliji, sporočam žalostno novico, da nam je v Trstu umrla naša zlata mati. Imela je osem otrok, štiri fante in štiri dekleta. Njena bolezen, rak, je trajala dve leti in pol ter ji povzročila silno trpljenje, ki ga je vdana v voljo božjo brez tožbe prenašala. Moj brat Lucijan z ženo in sinčkom je bil ob njeni mrljški postelji, jaz sem jo pa zadnjič videl pred nekako tremi leti. Pokopali so jo v kraju Sv. Križ pri Trstu. Za pogreb je prišel domov moj brat, ki se uči za duhovnika, in drug brat, ki je pri vojakih. Naročam sv. mašo in sporočam to vest vsem, ki nas poznate. Naj se je še kdo spomni v molitvi. — **Rihard Bogatec.**

Albury. — Jaz imam rada uganke in križanke za nedeljsko razvedrilo. Verjetno tudi mnogi drugi. Zato pošiljam majhno računsko uganko, ki je tako: Sodček je bil dve tretjini poln. Krčmar iztoci en liter manj kot polovico. Nato en liter manj kot tretjino. V sodčku je ostalo 15 litrov. Koliko litrov je bilo v sodčku, ko je bil poln? — **Ivana Študnet.**

Queenbeyan. — Jako sem zadovoljna z obe ma listoma, ki jih tako redno prejemam, MISLI in AVE MARIA. V obeh najdem veliko koristnega

branja, pa tudi zanimivega. MISLI so mi bližje, ker izhajajo tu med nami, in nas seznanjajo z Avstralijo in rojaki po raznih njenih krajih. Pa skoraj prav tako imeniten se mi zdi list Ave Maria, ki nas spodbuja k lepemu krščanskemu življenju in nas seznanja z dogodki po katoliškem svetu. Nikakor ne morem razumeti tistih rojakov in rojakinj, ki jim ni nič mar slovensko branje. Le kako so se mogli tako odtujiti domačim zadevam, da še ne pogledajo ne naših listov, kaj šele, da bi se nanje naročili? Jaz pa ne odneham prej, da preberem vse od prve do zadnje strani. Lep pozdrav vsem tistim, ki enako ravnajo, saj vem, da jih je še dosti, in to nam daje pogum. Prilagam dar za p. Poderžaja in lepo pozdravljam. — **Marija Habor.**

Concord. — Po daljšem času sem spet dobil v roke številko izseljenskega lista NAŠA LUČ, ki izhaja v Celovcu. Moram reči, da je odlična slovenska publikacija, naravnost sijajno urejevana in bogato opremljena. Iz te številke sem si zapomnil zlasti dvoje. Iz Nemčije poroča, da ima neka slovenska družina v Augsburgu dva šolarja, gimnazijca, če sem si dobro zapomnil. Ime sem pozabil. Doma ju starši učijo lepo negovano slovenščino in nikoli ne pade nemška beseda pod domačo streho. V šoli sta pa oba fanta prekosila vse nemške sošolce v znanju nemščine. Edina v svojih razredih sta dobila odlične rede. Iz tega zaključuje poročevalec, kako nespametno ravnajo slovenski starši v tujem svetu, ki se boje učiti otroke slovenščino, češ da jim bo to škodovalo v tujih šolah. — Rad tudi vedno berem smešnice, kjer koli jih dobim. Ni vsaka dobra, ampak v NAŠI LUČI sem eno bral, ki je vredna, da se ponovi. Dogodilo se je baje v Ljubljani. Ponočnjak se je ustavil pred svojo hišo okoli polnoči in skušal vtakniti ključ v ključavnico, pa se mu nikakor ni posrečilo. Prisel je mimo policaj in mu ponudil pomoč. Pijaneč je pa rekel: Ni treba, gospod policaj, bom že sam. Vi pa rajši mojo hišo malo zadržite, da ne bo tako neumno plesala. — **Pepe Metulj.**

Dapto. — Pošiljam rešitev Zemljepisne uganke. Dveh krajev nisem mogla najti, kakšna bo pa morda napačna. To pa rečem, da me je uganka

zanimala. Tudi urednikov "Žvužič" je pritegnil mojo pozornost. Zdi se mi, da je to zadnja beseda na uganko Marije N. iz Melbourna. Staničeva Milka, ki je predlagala ime Žuluj, pa ne ve, da so v fari Sora pri Škofji Loki imena Žum in Žumelj. v Loki pa Žužek, ki je bil med vojno župan. Vsi ti in še drugi bi morali biti v kartoteki za Žulujem. Radovedna sem, če bo Marija N. potrdila rešitev p. urednika. — Albina Konrad.

VICTORIA

Pascoe Vale. — Prav lepa hvala p. uredniku za poslano lepo čtivo v obliki časopisov in verij. Posebno pozornost mi je vzbudil mesečnik KATOLIŠKI MISIJONI, ki ga izdajajo slovenski lazaristi v Argentini. Čudovito lepo podaja ta list slike življenja vesoljne Cerkve v današnjem svetu. Veliko izvemo tudi o delovanju slovenskih misjonarjev po mnogih deželah. Tudi mesečnik VERA IN DOM je prav prijetna slovenska publikacija. Izdaja ga Mohorjeva družba v Celovcu. Premalo poznamo mi v Avstraliji velike napore slovenskih kulturnih delavcev po raznih kontinentih, koder smo raztreseni. Če prav vem, urednik MISLI skoraj vsaki potrdilnici, ki jo pošlje naročniku za poravnano naročnino, priloži kaj čtiva, ki bi drugače našemu človeku v Avstraliji ne prišlo v roke. Lahko smo mu za to hvaležni. — S temi vrsticami pošiljam tudi rešitev — ali vsaj delno rešitev — "zemljepisne uganke" v majski številki. Verjetno nisem vsega prav zadel, ker premalo poznam vasi in mesta po slovenskih krajih. (Zadel je "skoraj" vse — Ur.) Pošiljam tudi dar za misjone v Indiji. Sprejmite prisrčne pozdrave! — Jože Grilj.

Melbourne. — Lepo se zahvaljujem za objavo predavanja dr. Ukmarpa o Materi božji. Je bilo res primerno, da ste objavo prihranili za mesec maj. Brala sem zelo pozorno, pa moram reči, da je vsa razлага odlična, kaj posebno novega se pa meni ni zdelo. Vidim, da je imel predavatelj pred očmi "ločene brate", pa jaz sem premalo učena, da bi razločevala, kaj se njim zdi narobe v našem nauku o Mariji. Jaz bi mislila, če nočejo priznati, da je res Mati božja, jim bo težko kaj dopedati. Naslov: "Kriza" v česčenju Matere božje je torej namenjen onim, ne nam katoličanom. Sem se bala, da je kdo hotel spodbijati katoliški nauk in je zato tak naslov. Zdaj vidim, da sem se motila. — Zdaj pa še malo na naslov Milke Staničeve, ki je edina od vseh bralcev "Misli" skušala rešiti mojo "uganko". Zahvaljujem se ji, čeprav ni zadela. P. urednik je prišel mnogo bliže,

skoraj do kraja. Vendar bi se kdo lahko pisal Žvužik ali Žvužin — urednikov Žvužič bi moral biti v kartoteki pred njima. Da bi bil res vedno zadnji, mislim, da bi se moral pisati Žvuživ. Tega menda ne bi nihče posekal. Ime je sicer malo čudno, pa koliko še drugih čudnih imen je med ljudmi! — Marija N.

Bentleigh. — Zemljepisna uganka v majski številki je nekaj posebnega. Ob njej si bo marsikdo osvežil spomin na kraje v domovini. Tako se je godilo tudi meni. Nekaj krajev sem našla, nekaj ne. Zanimanje mi je pa uganka zbudila, to moram reči, zato tudi upam, da bo prihodnja številka prinesla rešitev in bo moja radovednost utesena. Morda bo tudi kaj novih? — Da je Trnovo dobilo zadoščenje, je tudi meni všeč. Tamkajšnji samostan in šola v njem sta bila znana daleč naokoli. Šolske sestre so poučevale 8 razredov in gospodinjsko šolo. Ni mi znano, kako je zdaj tam. Ali so še nune v Trnovem? Če kdo ve, naj pove, bom hvaležna. Leta 1929 je imel novo mašo v trnovski cerkvi sedanji župnik Milan Grlj. V okolici Trnovega se razteza rodovitno polje in tudi sadnega drevja je mnogo. — Franciška Štibilj.

Pripomba. — Tudi vam je šla uganka kar dobro od rok. Nič slabše kot Jožetu Grilju. V enem Vas je pa posekal: Našel je — Babno goro! Pa gotovo poprej še nikoli ni slišal o njej. Je presneto daleč od njegove domovine. Je pa znamenita v dvojnem pogledu. Prvič zato, ker se ne reče na Babni gori, kot bi človek pričakoval, ampak v Babni gori. Drugič pa zato, ker so bili v Babni gori (fara Polhov Gradec) doma — moj oče. — Ur.

Glenroy. — Z veseljem smo se udeležili tukajšnje kulturne prireditve dne 29. maja, lepe igre PRISEGAM. Nastopile so v njej naša dekleta in matere šolskih otrok. Veliklo delo so si naložile, ko so "prisegle", da se bodo naučile to igro. Igra v treh dejanjih nudi občinstvu dovolj užitka. Ima zdravo domačo vsebino, pa tudi vzgojna je. To pomeni veliko za nas na tem tako oddaljenem kontinentu. Igrale so zares dobro. Da ne bom predolg, naj omenim le režiserko Anico Srnečevvo, ki je kljub svojemu izvoru z zelenega Štajerja odlično podala gorenjsko Špelco. Tako so se torej opogumile naše žene in dekleta, da smo vendar spet enkrat prišli do gledanja igre. Morda bodo zdaj le pritegnili tudi moški in bomo imeli močno igralsko družino. Ko bo dvoranica pod novo cerkvijo odprta, bo to nujno potrebno. Naj še priponim, da je bilo v igri tudi precej petja in med odmori prav tako, za kar je v veliko zadovolj pričujočih poskrbel p. Odilo. Toliko zaenkrat. — Mirko Cuderman.

AKCIJA ZA DOM SPET POROČA

V PRETEKLEM MESECU se je sklad za DOM le za dobro spoznanje dvignil. Na drugi strani je pa bilo polno prireditev, ki so bile vsaj posredno vse usmerjene v isti cilj: da bi kmalu imeli svoj DOM. Bil je eden najbolj razgibanih mesecev v našem društvenem udejstvovanju.

V soboto 8. maja so v Redfern Town Hall-u naši malčki proslavili dan svojih mamic. Njihov nast je bil prisrčen: deklamirali, so prepavalili in muzicirali. Po besedah društvenega predsednika Jožeta Čuješa se je to pot bolje obnesla domača šola kot Slomškova: matere so otroke same učile za nastop. Pa je bil Slomšek tega vesel, saj je vedno poudarjal, da mora biti prva otrokova šola — doma.

Druga prireditev je bila 22. maja v Paddingtonu. Igralska družina je nastopila z igro RAZVALINA ŽIVLJENJA. Da je bil trud igralcev pod vodstvom režiserja I. Koželja hvaležno sprejet, je pričalo navdušeno ploskanje zbranega občinstva. Vendar je težko reči, da je bil obisk pri igri za trud igralcev primeren. Taka zares kulturna prireditev bi že zaslužila več pozornosti od strani rojakov. Končno pa že sam trud prirediteljev zasuži še kaj več kot — kolekcijo praznih stolov v ozadju dvorane.

Teden pozneje, 29. maja, je AKCIJA ZA DOM vabila na "Veseli večer" na ladji. Udeležencem se je nudil krasen prizor po razsvetljenem sydneyškem pristanišču. Vožnja je bila gladka in je trajala štiri ure. Vsi so se izvrstno razvedrili, k čemur je pripomogla slovenska godba, ki se je za ta večer posebej pripravila. Ko bo malo topanje, bo Akcija verjetno spet povabila rojake na tako vožnjo.

Nadaljnji program

Igralska družina bo s svojo RAZVALINO ŽIVLJENJA gostovala dne 10. julija v Canberri, avstralski prestolnici. V soboto 31. julija bo pa

igro ponovila v Sydneu: St. Francis Hall, Paddington.

Za soboto 19. junija vabi Slovensko društvo na KRESOVANJE v Redfern Town Hall, Pitt St. Ta zabava nas bo spominjala na naše stare navade v domovini. Na predvečer godu sv. Janeza Krstnika smo smo po vrhovih zažigali kresove, "verjeli" v skrivne moči praproti in lovili blesteče kresnice.

AKCIJA ZA DOM nam bo priredila tradicionalno VINSKO TRGATEV dne 10. julija v St. Francis Hall, Paddington. Večer bo namenjen povečanju, povišanju, pomnožitvi itd. vsote, ki se zbira za DOM. K temu bo pripomogel mogočen "Vinograd" v dvorani, ves obložen s sladkim grozdjem. Seveda bo moral vsakdo sodelovati in pridno obirati vabeče sadove — na veliko veselje "žandarjev", ki bodo prežali na vas. Ne bojte se, vsi imate dovolj prijateljev, ki vas bodo brž od kupili, če bodo žandarji na vas prehudo navalili.

PRISPEVKI ZA DOM so bili od zadnjega poročila naslednji. Igralska družina £10, Vinko Kobal in eden neimenovan vsak po £6, Bogdan Bavčar in Miriam Bavčar vsak po £3, Herman Šarkan £1.

Vsem lepa hvala in priporočamo se vsem rojakom.

Za AKCIJO: P. Valerian.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vabi na

KRESOVANJE

v soboto dne 19. junija 9165

REDFERN TOWN HALL, 73 Pitt St. Redfern

Dvorana bo odprta ob 7:30 P.M.

Na svidenje

A. Vodopivec tajnica

IZ POPOTNE TORBE

Dr. I. Mikula

IZ COOME KAR NAPREJ — NA RIVERINO. Po izvrstnih, sedaj tlakovanih cestah, smo drveli navkreber, potem po ovinkih, ob prepadih preko grap mimo Kiandre, pod Cabramurro, skozi Tumut Pond. . . Kadar se mi je zdelo nevarno, sem obmolknil in zatisnil oči, voznik je mislil, da dremljem. . . Mislil sem pa na "katekizem" tistega počasnega šolarčka, ki je povedal katehetu: Angeli so čisti duhovi, ki imajo glavo in peruti, telesa pa ne. Če bi bilo to res, bi se še angelom lasje dvigali in lica potila. Seveda sem se pa jaz priporočal tistim angelom, ki tudi glave in peruti nimajo. Zdelo se mi je, da je tudi sv. Krištof že pobegnil od našega vozila in se stisnil nekam ob mogočno skaljo, koder so ga stari Slovenci radi slikali.

Tako smo skozi nevarne Snowy gore, ki v zaseženi zimi ovirajo ves promet, zdrknili preko meje v Victorijo. Pa se nismo nič ustavili v Corryongu, mimoletě smo videli jezero Hume Weir, vrgli pogled na taborišče v Bonegilli, ki se vedno bolj krči, pohiteli skozi Wodongo, pa smo bili nazaj v NSW, v gosposkem Albury-ju. Bil je ravno cvetni petek in sem ostal za večerno mašo, katero so ondotni rojaki prvič v življenju opravili skupno z duhovnikom v slovenščini.

V lepem Albury-ju sem tudi doživel edino letošnjo trgatev, pa še takoreč pod Snežniki. Povabili so študentovi vso slovensko srenjo in prav lepo smo se imeli. Razgovora, petja, jedače, pijace in grozdja nič koliko. Pa saj bi ne bilo treba cele "ojceti", preprosta čajanka bi kar zadostovala, da po službi božji gojimo prijateljsko skupnost in prijetno domačo družabnost.

Naslednja postaja je bila topla Wagga. Skoraj polnoštevilno smo se zbrali okoli božjega olтарja k nedeljski službi božji. Lepo sodelovanje zasluži pohvalo. Naša "blejska Angela" nadaljuje gostoljubno navado Mežnarjevih na blejskem jezeru in pri njej se je čajanka razvila v gostijo za vse, ki radi pridejo, pa neradi odidejo. Smo pač kot otroci, ki jih je lahko razvaditi.

Večerno službo božjo smo imeli tisto nedeljo že v Tumetu, kamor me je odpeljal avstrijski Frank. Lani se je "za vedno" vrnil v svoj rojstni Salzburg, pa je vzdržal samo tri mesece in je bil spet v Avstraliji. Samo eno slovensko besedo zna pravilno izgovarjati: svoj priimek Pečounik. Kaj pa beseda pomeni, sproti pozabi. Vendar se najrajsi druži s Slovenci, zlasti z bivšim "dvornim

vrtnarjem" Lukom, ki kot pravi Korošec drobi tudi nemško.

Tudi v Tumetu je bila kaj lepa naša slovenska služba božja v častitljivi stari cerkvi. Pri Težakovih pa tako gostoljubna postrežba, da bi človek kar tam ostal še za veliko noč — če bi se ne mudilo drugam.

Še kratek izlet v Blowering Dam! Tam bodo zajezili jezno deroči Tumut River, da bo dovolj vode za postrvi, elektriko in namakanje rodovitne zemlje. Zaradi teh načrtov prebivalstvo Tumeta stalno narašča. Tam preko se bo gradila nova Highway cesta na Canberro in dalje v svet. Razvija se velika lesna industrija. Ne tista domača, ki bi spominjala na ribniške rešetarje, namenjena je za svetovni trg. Zasnovana je tudi obsežna papirnica in naši delavci bodo dobivali papir po znižanih cenah, zlasti kuverte in pisemski papir, da bodo lažje bolj pogosto pisali svojcem doma, ki jih mnogi grdo zanemarjajo. . .

Finančniki, ki se zavedajo, da imajo svoje zadolžnice — morda za več let — zamrznjene v bajnem skladu našega lista MISLI, celo pretresajo načrt, da bi listu svetovali preselitev v Tumut. Spričo cenejšega papirja, pravijo, bi MISLI tam lažje izhajale in zastonjkarji bi tako po ovinkih odplačali svoje obveznosti do lista. . .

PRIPOMBA: Prav, verjetno bo tudi tiskarna dosti cenejša, saj jo bo lahko gnala voda iz tiste "dama" zastonj. Le še uredniku poiščite dosti gosposko rezidenco, na "košto" bo pa kar k Težakovim hodil, saj je zapisano, da dr. Mikula ni mogel vsega pojesti. Kdaj podpišemo konrakt? — Ur.

SV. JAKOB, APOSTOL, ZLATOMAŠNIKU

(Jak. 3,13 — 17)

"No, vi, ki pravite: Danes ali jutri odpotujemo v to in to mesto. . . ki pa niti ne veste, kaj bo jutri — kakšno je vendar vaše življenje? Dim ste namreč, ki se za malo časa pokaže in nato izgine — namesto da bi rekli: "Če bo Gospod hotel, bomo živel in to in to delali."

Tako pa se ponašate v svoji behavosti. Vsako tako ponašanje je zlo.

OB ZIBELKI "SEDME VELESILE"

Janez Primožič, Brisbane

DANDANES SO VSE KNJIŽNE POLICE in vse knjigarne polne knjig, na vsakem mestnem vogalu lahko kupimo časopis. Tiskana beseda ali tako imenovana "sedma sila" se nam zdi nekaj tako vsakdanjega, da si brez nje ne moremo misliti življenja in dela.

Gotovo smo že vsi videli stare knjige, z roko pisane na pergament, z lepimi ilustracijami in zlatimi umetniško okrašenimi črkami. Lepota je to in dragocenost obenem. Komaj si moremo misliti, koliko truda in napora so vložili v to delo. Kak izvežban pisač je morda pisal in pisal vse življene, ta ali ona stara knjiga je morda izdelek več ljudi in celo več generacij. Najpomembnejši vmesni člen med nekdanjim načinom pisanja in današnjim tiskom, ki poplavila svet, je iznajditelj Guttenberg.

Res je, da so tudi pred Guttenbergom skušali tiskati namesto pisati. Prav za prav le posamezne črke, ki so jih vrezovali v koščke lesa, jih poobarvali in z njimi tiskali. Toda Guttenbergu se je zdel ta način tiskanja prepočasen, nepraktičen. Ni mu zadoščala le poedina črka — a b c itd — hotel je imeti dovolj črk za celo stran, da, za vso knjigo naenkrat. Iz česa naj bi jih izdelal? Lesene se prehitro izrabijo in izdelava posameznih vzame preveč časa. Tako je prišel na misel, da bi črke vrezal v kovino, bile bi trajnejše. Tako je Guttenberg — s pravim imenom Gensfleisch Johann — okrog leta 1435 izumil tisk.

Delal je tako: v nepretrdo kovino je vrezal črko. Tršo kovino je raztopil in raztopino vlijal

v prvo črko, ki mu je služila za model. Ko se je strdila, jo je odlučil. Nadaljeval je še z nadaljnimi črkami, tako dolgo, da je imel lepo zalogo za sestavljanje besed in stavkov. Vrste je pritrdir v lesen okvir,obarval in odčisnil na papir. Okrog leta 1450 je v svojem rojstnem kraju Mainzu z dvema pomočnikoma odprl prvo tiskarno. Tu je bilo tiskano prvič sv. pismo. Kaj hitro so iznajdbo sprejele še druge dežele in postopno si je tiskarska obrt osvojila svet. Počasi je prišlo do današnjih tiskarskih strojev, ki v eni minutri natisnejo tisoče izvodov.

Komaj sto let po izumu tiskarstva smo tudi Slovenci dobili prvo natisnjeno knjigo v domaćem jeziku. To je bilo po zaslugi "oceča naše književnosti" Primoža Trubarja. Leto 1551 pomeni rojstno leto slovenske književnosti. Nič za to, če so bile prve naše knjige tiskane v tujini, med njimi Dalmatinovo sveto pismo, ki je prava grafična umetnina. Guttenbergova doba je doba protestantizma in tudi prve slovenske knjige so to občutile. Skrivaj so jih morali spravljati v domovino, da so prisile v roke tistim, ki so jim bile namenjene. Ko se je razvnela proti-reformacija, je bilo mnogo teh knjig barbarsko uničenih.

Ljubljana je dobila lastno tiskarno leta 1575. Ustanovil jo je Janez Mandelc, tudi protestant, pa je moral po osmih letih v pregnanство. Nedvomno je velika zasluga tedanjih reformatorjev, da so tudi Slovenci kmalu stopili v krog tistih narodov, ki so spoznali pomembno kulturno dobrino tiska in se začeli z njo okoriščati.

DR. FRANC HOČEVAR, prosluli državni tožilec, ki ima na vesti brez števila krutih obsodb nad nasprotniki komunizma, je dobil najvišje odlikovanje. Državni tožilci so namreč praznovali 20 letnico svojega "blagonosnega" delovanja. Ko je sam Tito izročil Hočevetu odlikovanje, je dejal, da ima Hočevar velike zasluge za "graditev socialistične družbe, zaščito svobode in krepitev bratstva ter enotnosti med narodi Jugoslavije. . ."

V MAVČIČAH PRI KRANJU je prišel na svet pred 101 letom Ivan Kurale, lastnik gradiča Uloviča pod Tolstim vrhom v župniji Šent Jernej na Dolenjskem. Lani v decembru je živ in zdrav slavil svojo stoletnico, pa tudi pozneje ni bilo sli-

šati, da bi bil umrl. Še do svojega 95. leta je vsako nedeljo hodil k maši peš v Šent Jernej, 5 km daleč. Tudi nazaj domov se je vračal peš.

V ŠT. JAKOBU OB SAVI, blizu Ljubljane, je v marcu od kapi začet umrl ondotni župnik dr. Franc Ambrožič. Rajni je bil domžalski rojak, pred vojno gimnazijski katehet, po vojni dolgo zaprt, končno je postal župnik v Št. Jakobu. Poleg tega je hodil tudi v Ljubljano pomagat k upravljanju nadškoffijskih zadov. Pokopali so ga v Krancu. Ni bil nič v sorodu z urednikom MISLI, vendar je naneslo, da mu je ta pridigal na novi maši v Mekinjah pri Kamniku leta 1920. Naj počiva v božjem miru!

TO PA UREDNIK ŽE LAŽJE PREBAVI

V APRILKI ŠTEVILKI je kolona "Z vseh vetrov" nekoliko okrcala prof. Janeza Severja v Clevelandu. Še preden je "fest fant" mogel brati okrcanje, je napisal nekaj drugega in sicer v Ameriški Domovini:

"Ne vem, koliko izvodov MISLI prihaja v ZDA in Kanado, rad bi pa, da bi jih kar se da veliko ter da bi jih vsi rojaki radi brali. P. Bernard zna namreč vse tako privlačno napisati in se ustavlja samo pri za nas najbolj važnih vprašanjih. Naslovna stran letošnjih platnic je pa takšna-le! Vsa je posejana s slovenskimi knežjimi kamni. Iz vsakega žari večja ali manjša zvezda. Vse skupaj pa predstavljajo slovensko domovino in njene drobce, raztresene po svetu. Osredje ozvezdja je skupina treh manjših zvezd nad polmesečem, kar naj predstavlja slovenski narodni grb. 'Škrat je iz grba napravil — grob... Lepa reč! Pa se uredniku MISLI le dobro zdi, da škrat tudi drugod nagaja...') Vsekakor zelo globoka vsebina! O, da bi bili tudi mi vsi skupaj in posebej vsak izmed nas živa močna zvezda z močno živo versko in narodno zavestjo ter tako živ, močan del skupnega našega narodnega telesa! S.J."

Tako se je Janez Sever pri MISLIH — "odkupil." Sprejeto!

Naročnikom v Ameriki in Kanadi, sedanjam in bodočim, naj pa bo ob tej priložnosti povedano, da je sprejel poverjeništvo za MISLI tam — njemu pošiljajte naročnino 3 dolarje na leto — :

Fr. Julij Slapšak

6019 Glass Ave

Cleveland, O. 44103, USA.

SLOVENKA SREDNIH LET

sama, bi se rada zaposlila kam za gospodinjo. Mi je dolgčas. Rada bi imela kaj slovenske družbe.

Ponudbe na naslov: Mrs. Kovač,
5 Robinson St.,
Subiaco, W.A.

RESITEV ZEMLJEPISNE UGANKE (v maju)

Menges — Radomlje — Litija — Želimlje — Ribnica — Postojna — Žirovnica — Poljane — Maribor — Moravče — Ljubljana — Gaberje — Topol — Košana — Devin — Babna gora — Rakitna — Vrhnik — Logatec — Tomaj — Bistrica — Trata.

NOVE UGANKE — PODOBNE

Za vodo boš moral kopati tako globoko.
Ne veš mar, Tinka, da lepota in vse?
Ne tako ljuto! Mera je tudi v jezi potrebna.
Imeli smo zelo vetrno vožnjo.
Mož ostrmi in umolkne. Žakelj mu zdrsne z ramen.
Kako se zelene gore svetijo v soncu!
Vročina pa taka! Ves dan žgoč pot lica namaka
Kaj naj ime pomeni? Šijanec se piše ta fant.
Vidim veliko sveta, goratega in nižinskega
To je bil hud naskok. Ranjencev brez števila
Gorelo je tako kako. Menda je vsa vas v pepelu
Od tukaj pa — kam? Nikar kar na slepo srečo!
Stori to ti, L. Kos! M. Lednik naj ti pomaga.
Piše se Vinko Mav. Čičerija nam ga je dala
Moj odgovor je: Nak! Loti se dela sam!
Dokler so živele, so vodile petje v naši cerkvi.
Pero pa zate ne bo. Rovnica bo komaj dobra.

DARILNE POSILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopedi, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

C I T R U S A G E N C Y

74 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO

— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W. A.

1. ČE HOČETE ZAJAMCENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POSILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNIMI KOLESI, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVNDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRICEVAL, DELAVSKIH KNJIŽIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. Kapušin, 103 Fifth Ave., North Altona, Vic.
Tel. 391-4737

PHOTO STUDIO

NIKOLITCH

108 Gertrude Street
Fitzroy, N. 6, Melbourne, Vic.

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst:

DRUŽINSKE ALBUME — POREKE —
OTROKE — PORTRETE — ŠPORTNE
SKUPINE — FOTOKOPIJE.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Telefon JA 5978

